

Curtea de Apel Ploiești
Decizii Relevante
Trimestrul I 2022

Cuprins

Secția a II-a Civilă

1. Răspundere civilă delictuală
2. Incidența procedurii necontencioase în cursul desfășurării procedurii insolvenței
3. Suspendarea executării măsurii dispusă de administratorul judiciar
4. Efectele actelor de creanță cu cedare de debitor

Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Anularea dreptului de port și folosire a armelor letale atunci când titularul dreptului a săvârșit într-o perioadă de 2 ani două contravenții prevăzute de prezenta lege sau o contravenție pentru care legea prevede sancțiunea contravențională complementară a anulării dreptului de deținere ori, după caz, de port și folosire a armelor.
2. Aplicabilitatea prevederilor art. 364 alin. (1) din OUG nr. 57/2019; constructor de bună credință; teren aferent construcțiilor
3. Cerința existenței unui titlu doveditor al dreptului de proprietate pentru bunul care se află în domeniul privat al unității administrativ-teritoriale

Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie

1. Pedepsa – amenda penală
2. Condamnări în străinătate – Perseverență infracțională
3. Redeschidere proces penal – inadmisibilitatea invocării propriei culpe în nedeplinirea obligației impusă de art.108 alin.2 lit.b C.p.p.
4. Competența materială a curții de apel având ca obiect contestație în anulare
5. Hotărâre pronunțată de instanța de fond fără punerea în discuția părților a lipsei plângerii prealabile - hotărâre nelegală, cu consecința casării cauzei și trimiterea acesteia spre rejudecare.
6. Pedepsa - scopul educativ
7. Pedepse complementare – aplicate nelegal

Secția I Civilă

1. Obligarea la plata cheltuielilor de judecată. Calitatea de mandatar a președintelui asociației de proprietari
2. Imobile (terenuri și construcții) preluate de stat în temeiul Legii nr. 187/1945 privind regimul agricol precum și al Decretului nr. 83/1949.

Decizii Relevante

Trimestrul I 2022

Secția a II-a Civilă

[1]. Răspundere civilă delictuală

Index tematic: litigii cu profesioniștii

Legislație relevantă: art. 1349, 1357 Cod civil

Rezumatul problemei de drept:

Existența condiției culpei în cadrul stabilirii răspunderii civile delictuale.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă

Decizia civilă nr. 4 din data de 13 ianuarie 2022

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Judecătoriei ... sub nr. xxxxx/xxx/2019 la data de 18.10.2019 reclamanta Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători CFR Călători SA Sucursala B. a chemat în judecată civilă pe pârâțul A solicitând, în contradictoriu, pronunțarea unei hotărâri prin care să se dispună obligarea pârâțului să achite suma totală de 9468,36 lei, după cum urmează: 9024,82 lei, reprezentând paguba adusă sucursalei, așa cum rezultă din înscrisurile anexate cererii; 443,54 lei, dobânda legală remuneratorie, calculată conform prevederilor art. 1 și art. 3 din O.G. nr. 13/2011; plata cheltuielilor de judecată.

Prin sentința civilă nr. 3406 pronunțată la data de 02.09.2020, Judecătoria ... a respins cererea, formulată de reclamanta Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători CFR Călători SA Sucursala B. în contradictoriu cu pârâțul A și a respins cheltuielile de judecată solicitate de reclamantă.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel reclamanta Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători CFR Călători SA în contradictoriu cu pârâțul A, solicitând instanței de control judiciar admiterea apelului și pe cale de consecință, schimbarea în tot a dispozițiilor instanței de fond, în sensul admiterii cererii de chemare în judecată ce a făcut obiectul dosarului de fond și obligarea paratului la plata sumei totale de 9468,36 lei, după cum urmează: 9024,82 lei, reprezentând paguba adusă reclamantei, așa cum rezultă din înscrisurile anexate cererii de chemare în judecată; 443,54 lei, dobânda legală remuneratorie, calculată conform prevederilor art. 1 și art. 3 din O.G. nr. 13/2011, de asemenea, a solicitat obligarea pârâțului și la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de judecata în fond și apel.

Prin decizia nr. 394 din data de 18.03.2021 pronunțată de Tribunalul ..., a fost respins ca nefondat apelul declarat de apelanta reclamantă Societatea Națională de Transport Feroviar de

Călători CFR Călători SA Sucursala B., împotriva sentinței civile nr. 3406 din 02.09.2020, pronunțate de Judecătoria ... în dosarul nr. xxxxx/xxx/2019, în contradictoriu cu intimatul pârât A.

Împotriva aceste decizii a declarat recurs reclamanta Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C-F.R. Călători” SA - Sucursala Regionala de Transport Feroviar de Calatori B. și a solicitat admiterea recursului, și, pe cale de consecință, casarea deciziei mai sus indicata, pronunțată de Tribunal, întrucât hotărârea cuprinde doar motive străine de natura cauzei, fiind dată și cu aplicarea greșită a normelor de drept material (art. 1349, 1357, 1358,1375 coroborat cu art.1377 Cod Civil] și, rejudecarea procesului în fond cu consecința admiterii cererii de chemare în judecata ce a făcut obiectul dosarul de fond și obligarea intimatului - parat la plata sumei totale de 9468,36 lei, respectiv 9024,82 lei, reprezentând paguba adusă recurentei, 443,54 lei, dobânda legală remuneratorie, calculată conform prevederilor art. 1 și art. 3 din O.G. nr. 13/2011, conform metodei de calcul din cuprinsul cererii de chemare în judecata și asemenea, obligarea pârâtului - intimat și la plata cheltuielilor de judecata ocazionate de judecata prezentului dosar, respectiv 591,72 lei fond și cate 295,86 lei apel și recurs.

Analizând motivul de recurs prevăzut de art.488 al.1 pct.8 NCPC, Curtea a constatat că recursul este întemeiat, pentru motivele care urmează.

Din analiză întregului material probator administrat rezultă în afară oricărei îndoieli că situația de fapt nu este cea prezentată de pârât, și de asemenea că recurenta-reclamantă nu are nicio culpă în producerea evenimentului prejudiciabil.

Astfel, din actele de cercetare și procesele verbale încheiate de organele de politie și cele feroviare rezultă ca în seară zilei de 10.12.2018 pârâtul-intimat, aflat în stare de ebrietate, a condus un atelaj hipo pe DC ... în localitatea U. la trecerea de nivel cu călea ferată, și nu a ținut cont de semnalele acustice și luminoase, condiții în care atelajul a fost lovit de o locomotiva CFR, producându-se avarii la aceasta locomotiva precum și întârzieri în circulația trenurilor ce tranzitau stația CFR U.

Nicio probă administrata în cauză nu atestă susținerile pârâtului, în sensul că la nivelul pasajului de cale ferată calul pârâtului ar fi rămas blocat cu copită între dalele de beton și șinele de cale ferată.

Astfel, cu ocazia cercetării la fata locului efectuată de organele de politie la scurt timp după eveniment s-a constatat că animalul de tracțiune se afla în apropierea caili ferate, legat de un stâlp, fapt ce atestă că nu a fost în niciun fel vătămat de impactul cu locomotiva, sau cu elementele atelajului ca urmare a lovirii și deformării/distrugerii acestora de către locomotivă. În plus, la data producerii evenimentului, pârâtul nu a invocat în apărarea sa că animalul ar fi rămas blocat între dalele de beton și linia de cale ferată, ci a afirmat că semnalele acustice și luminoase nu ar fi funcționat.

Pe de alta parte, din corespondenta purtată între Primăria Comunei U. și Secția CFR B. precum și Regionala CFR G. rezultă ca au fost sesizate probleme de natura celor indicate de pârât la trecerea de nivel cu călea ferată din Halta C., care traversează DJ ... ,iar nu la trecerea de nivel cu călea ferată din localitatea U., care traversează DC ...

De asemenea, depoziția martorului nu prezintă relevanță în cauza, întrucât nu face referire la incidentul în care a fost implicat pârâtul-intimat, ci doar la posibilitatea generică de apariție a unor situații în care animalele de tracțiune a atelajelor să rămână blocate între șinele de cale ferată și dalele de beton din apropierea acestora.

Fata de aceste considerente, greșit a reținut instanța de apel că în cauza nu sunt incidente prevederile art.1349,1357 și 1381 NCC.

Potrivit art.1357 raportat la art.1349 NCC, cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare.

Conform art.1385 al.1 și 3 NCC, prejudiciul se repară integral, dacă prin lege nu se prevede altfel, iar despăgubirea trebuie să cuprindă pierderea suferită de cel prejudiciat, câștigul pe care în condiții obișnuite el ar fi putut să îl realizeze și de care a fost lipsit, precum și cheltuielile pe care le-a făcut pentru evitarea sau limitarea prejudiciului.

În cauză, reclamanta-recurenta a dovedit cu înscrisuri, necontestate de pârât, valoarea pagubei, care este în suma de 9024 lei, iar valoarea dobânzilor, calculate potrivit prevederilor art.1 și 3 din OG 13/2011,este de 443,54 lei.

Având în vedere aceste considerente, Curtea a admis recursul, a casat decizia, iar în rejudecare, a admis apelul, a schimbat în tot sentința apelata, a admis acțiunea și a obligat pârâtul să plătească reclamantei sumele de 9024 lei, respectiv 443,54 lei.

*Autorul sintezei,
Judecător Marius Iana*

[2]. Incidența procedurii necontencioase în cursul desfășurării procedurii insolvenței

Index tematic: insolvență

Legislație relevantă: art. 42 alin. 2 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență

Rezumatul problemei de drept:

Cerere de obligare a fostului administrator special al debitoarei să predea documentația și cheile de acces noului administrator special. Pentru soluționarea cererii de permitere a accesului în incinta debitoarei și de obligare la predarea documentației debitoarei, sunt aplicabile, în măsura în care nu contravin, prevederile art.527-537 NCPC (procedura necontencioasă).

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Decizia civilă nr.121 din date de 24 martie 2022

Prin încheierea din 29 septembrie 2021 pronunțată în dosarul nr. xxxx/xxx/2017 Tribunalul a dispus următoarele:

În ceea ce privește contractul de cesiune intervenit între B.C. SA și A, s-a luat act de faptul că administratorul judiciar al debitoarei S.C. G. S.A. a întocmit tabelul preliminar al creanțelor actualizat, potrivit căruia A figurează în calitate creditor, s-a luat act de faptul că administratorul judiciar CITR Filiala B. SPRL a publicat în Buletinul Procedurilor de Insolvență tabelul preliminar de creanțe actualizat, din care rezultă faptul că A are calitatea de creditor și a dispus citarea acestuia în această calitate.

În ceea ce privește cererea formulată de CITR Filiala B. SPRL, prin care se solicită judecătorului sindic, în temeiul art. 57 alin. 14 din Legea nr. 85/2014, să se ia act de faptul că a fost desemnat în locul CITR Filiala B. un nou administrator judiciar, practicianul în insolvență B și Asociații, și se solicită și aprobarea unui onorariu în cuantum de 104.000 euro, 4000 de euro pe lună, aferente celor 26 de luni de mandat, pentru perioada 25 aprilie 2019 - 30 iulie 2021, s-a luat act de faptul că la data de 8 iulie 2021, în cadrul ședinței Adunării Generale a creditorilor debitoarei S.C. G. S.A., cu votul a 50,41% din total Masa credală și 55,51% din totalul creanțelor prezente a fost desemnat în calitate de administrator judiciar al societății S.C. G. S.A. practicianul în insolvență B și Asociații, conform procesului verbal al adunării creditorilor numărul 3969 din 8 iulie 2021. Față de dispozițiile art. 57 alineatul 7 din Legea nr. 85/2014, a prorogat punerea în discuție a cererii formulate de CITR Filiala B. SPRL de a se lua act că a fost desemnat în locul acestuia practicianul în insolvență B și Asociații și de aprobare a onorariului solicitat, după soluționarea contestațiilor formulate împotriva procesului verbal al Adunării creditorilor numărul .../8 iulie 2021, interpretând, per a contrario, dispozițiile articolul 57 alineatul din Legea nr. 85/2014, constatând că în speța de față decizia Adunării creditorilor este contestată.

S-a luat act de faptul că avocatul administratorului special C, menționează că își restrânge obiectul cererii la primele două puncte, în temeiul dispozițiilor art. 45 lit. e) din Legea nr. 85/2014 coroborat cu dispozițiile art. 56 alineatul 1 litera d) din Legea nr. 85/2014.

Împotriva acestei încheieri a declarat apel în termen legal creditorul A, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, solicitând admiterea apelului, anularea în parte a încheierii de ședință

din data de 29 septembrie 2021, respectiv în ceea ce privește soluționarea de către judecătorul sindic a cererii formulată de administratorul special C în contradictoriu cu A și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe.

Analizând fondul apelului, Curtea a constatat că prin hotărârea AGOA a debitoarei SC G. SA din 22.06.2021 apelantul a fost revocat din funcția de administrator special, și a fost desemnat noul administrator special C.

Prin încheierea apelata judecătorul sindic a obligat apelantul să permită accesul noului administrator special în sediul debitoarei și să predea acesteia documentele societății debitoare.

Curtea are în vedere că măsurile dispuse de judecătorul sindic reprezintă măsuri materiale de punere în executare a hotărârii AGOA din 22.06.2021, în condițiile în care apelantul nu a probat că a solicitat și obținut suspendarea executării acestei hotărâri, și prin urmare, prin dispoziția instanței nu s-a stabilit un drept potrivit față de apelantul A.

Curtea a avut în vedere ca potrivit art.42 al. (2) din Legea nr. 85/2014 teza a II-a, în toate celelalte cazuri se aplică dispozițiile din Codul de procedură civilă referitoare la procedura necontencioasă, în măsura în care nu contravin unor dispoziții exprese prevăzute de prezenta lege.

Astfel, pentru dispunerea acestor măsuri de natură materială, judecătorul sindic nu analizează și nu stabilește existența sau inexistența vreunui drept care să poată fi opus fostului administrator special, legalitatea și temeinicia hotărârii AGOA putând fi examinate pe o altă cale, respectiv a acțiunii în anularea acesteia.

În concluzie, pentru soluționarea cererii de permitere a accesului în incinta debitoarei și de obligare la predarea documentației debitoarei, sunt aplicabile, în măsura în care nu contravin, prevederile art.527-537 NCPC.

Potrivit art.532 al. (1) NCPC, cererea se judeca în camera de consiliu, cu citarea petentului și a persoanelor arătate în cerere, dacă legea o impune. În caz contrar, judecata se face cu sau fără citare, la aprecierea instanței.

Prin urmare, chiar dacă instanța a dispus comunicarea către fostul administrator special a cererii, în mod temeinic a apreciat că față de obiectul acesteia, nu se impunea citarea acestuia în vederea judecării cererii.

Fata de aceste considerente apelul a fost respins ca neîntemeiat.

*Autorul sintezei,
Judecător Marius Iana*

[3]. Suspendarea executării măsurii dispusă de administratorul judiciar

Index tematic: insolvență

Legislație relevantă: art. 123 alin. 1; art. 59 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență

Rezumatul problemei de drept:

Aspectele examinate în cadrul cererii de suspendare a executării măsurilor dispuse de administratorul judiciar.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Decizia civilă nr. 101 din date de 23 martie 2022

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului ... – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal la data de 27.07.2021, sub nr. de dosar xxxx/xxx/2021/a2, Compania Națională „A.P.M.” S.A. C. a formulat contestație împotriva măsurii administratorului judiciar al societății debitoare G.xx COM S.R.L., Prime I.P. S.P.R.L., de denunțare unilaterală a Contractul nr.

.../15.04.2021, solicitând anularea și suspendarea executării acestei măsuri, cu obligarea intimatului la plata cheltuielilor de judecată constând în taxă judiciară de timbru.

Prin sentința nr. 20/2021, pronunțată la data de 29 iulie 2021, Tribunalul ... – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal a respins cererea formulată de contestatoare de suspendare a măsurii denunțării unilaterale a contractului nr. .../15.04.2021 luate de administratorul judiciar al debitoarei, motivat, în esență, de faptul că în cauza de față contestatoarea nu a făcut dovada urgenței printr-o pagubă iminentă și ireparabilă și de împrejurarea că nu este îndeplinită condiția aparenței în drept în favoarea contestatoarei.

Astfel, judecătorul-sindic a reținut că măsura administratorului judiciar de denunțare unilaterală a contractului nr. .../15.04.2021 a fost luată cu respectarea dispozițiilor legale în ceea ce privește respectarea termenelor și a condițiilor denunțării, însă a arătat că nu poate verifica dacă decizia administratorului judiciar este oportună din perspectiva maximizării averii debitoarei, aceasta reprezentând o decizie managerială.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel în termen legal contestatoarea Compania Națională „A.P.M.” S.A. C., solicitând admiterea căii de atac promovate și schimbarea în tot a hotărârii atacate, în sensul admiterii cererii de suspendare a măsurii administratorului judiciar de denunțare a contractului nr. .../15.04.2021.

Analizând sentința atacată prin prisma motivelor de netemeinicie invocate, Curtea a constatat că apelul este neîntemeiat, pentru motivele care urmează:

În cadrul prezentei proceduri, de pronunțare asupra suspendării executării măsurii de denunțare a contractului încheiat cu contestatoarea, instanța nu poate examina legalitatea însăși a măsurii de denunțare, ci trebuie analizat doar dacă, prin prisma prevederilor legale incidente, se impune sau nu suspendarea măsurii dispuse de administratorul judiciar.

Întrucât suspendarea de către judecătorul-sindic a măsurii dispuse de administratorul judiciar vizează exclusiv desfășurarea procedurii de insolvență, nu se poate analiza pe fond raportul dintre cele două legi speciale care au incidență asupra raporturilor contractuale, respectiv Legea nr. 99/2016 și Legea nr. 85/2014.

Se observă că, în cauză, administratorul judiciar a dispus măsura denunțării contractului de furnizare încheiat cu debitoarea în considerarea pierderilor financiare pe care debitoarea le va cumula în mod cert în continuare urmare a executării contractului.

În acest fel, administratorul judiciar a făcut aplicarea prevederilor art. 123 alin. 1 din Legea nr. 85/2014, care menționează că, în vederea creșterii la maximum a averii debitorului, administratorul judiciar poate să denunțe orice contract atât timp cât acesta nu a fost executat în totalitate sau substanțial. Or, în cauză, executarea contractului a început la data de 01.05.2011, iar denunțarea s-a produs începând cu data de 16.08.2021, nefiind încă executat într-o măsură substanțială.

De asemenea, trebuie avut în vedere că administratorul judiciar este cel căruia îi revine atribuția, conform art. 58 alin. 1 lit. a) și b) din Legea nr. 85/2014, de a examina situația economică și activitatea debitorului, așa încât acesta este singurul în măsură să aprecieze condițiile în care menținerea unui contract în curs de executare va agrava starea de insolvență deja existentă.

Prin urmare, în cauză se constată că administratorul judiciar a dispus măsura denunțării având în vedere situația economică a debitoarei, iar apelanta-contestatoare nu a justificat motivul pentru care se impune suspendarea acestei măsuri. Trebuie astfel avut în vedere că executarea de către apelantă a garanției contractuale printr-o acțiune în justiție este prohibită de prevederile art. 75 din Legea nr. 85/2014, iar formularea de către aceasta a unei acțiuni în despăgubiri conform art. 123 alin. (4) din lege nu este certă la acest moment și, în consecință, nu pot fi în mod rezonabil previzionate de către administratorul judiciar pierderi mai mari în ipoteza denunțării contractului decât în ipoteză menținerii acestuia.

Față de aceste considerente, temeinic a procedat judecătorul-sindic la respingerea cererii, așa încât apelul a fost respins ca neîntemeiat.

*Autorul sintezei,
Judecător Marius Iana*

[4]. Efectele actelor de creanță cu cedare de debitor

Index tematic: insolvență

Legislație relevantă: art. 1593, art. 1599 Cod civil

Rezumatul problemei de drept:

Actele juridice de preluare a datoriei, prevăzute de art. 1599 Cod civil nu se prezumă a fi titlu oneros. Nașterea unei obligații în sarcina debitoarei trebuia să rezulte în mod indubitabil dintr-un act sau fapt juridic, aceasta neputând fi presupusă. Nu operează de drept subrogarea noului debitor în drepturile creditorului deoarece potrivit art. 1593 alin. 3 NCC, subrogația convențională trebuie să fie expresă și, pentru a fi opusă terților, trebuie constatată prin înscris, or, în actul de preluare creanță și actul adițional nu s-a inserat nicio clauză referitoare la subrogarea contestatoarei în drepturile creditorului.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă

Decizia civilă nr.116 din date de 23 martie 2022

Prin cererea înregistrată la data de 30.03.2021 pe rolul Tribunalului ... – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal, sub numărul de dosar xxxx/xxx/2019/a9, creditoarea ACC Q.F. S.R.L. a formulat contestație împotriva măsurii lichidatorului judiciar al debitoarei P.A.C. S.R.L., CII X, de respingere a declarației sale de creanță, dispusă prin raportul de activitate nr. .../22.03.2021, publicat în BPI nr. .../23.03.2021.

Prin sentința nr. 628/2021, pronunțată la data de 21 decembrie 2021, Tribunalul ... a admis contestația împotriva măsurilor dispuse de lichidatorul judiciar în raportul de activitate nr. .../22.03.2021, publicat în BPI nr. .../23.03.2021, formulată de contestatoarea - creditoare ACC Q.F. S.R.L. în contradictoriu cu debitoarea P.A.C. S.R.L., prin lichidator judiciar CII X și intimații – creditorii (membrii comitetului creditorilor) GTO P.S. S.R.L., C.T. SRL și D.Y I. S.R.L., cu consecința anulării măsurii lichidatorului judiciar din raportul nr. .../22.03.2021, și a dispus înscrierea contestatoarei în tabelul de creanțe cu suma de 204.605, 70 lei și compensarea sumei de 1.094,80 lei.

Prin încheierea de îndreptare eroare materială din 11.01.2022, tribunalul a dispus îndreptarea erorilor materiale strecurate în dispozitivul (minuta) sentinței nr. 628/2021, în sensul că a dispus înscrierea contestatoarei în tabelul de creanțe cu suma de 201.835,68 lei, după compensarea sumei de 1094,80 lei, în loc de „dispune înscrierea contestatoarei în tabelul de creanțe cu suma de 204.605,70 lei și compensarea sumei de 1094,80 lei”, cum greșit s-a consemnat și a obligat debitoarea la plata cheltuielilor de judecată în cuantum de 2200 lei, în loc de 20.200 lei, cum greșit s-a consemnat.

Împotriva sentinței precizate și a încheierilor de ședință din 09.11.2021 și 22.06.2021 a declarat apel în termen legal debitoarea P.A.C. S.R.L. – în faliment, prin lichidator judiciar CII X, solicitând admiterea apelului și, în principal, anularea hotărârii atacate, iar în subsidiar, schimbarea sentinței apelate, în sensul respingerii contestației formulate de creditoarea ACC Q.F. S.R.L., cu obligarea intimaților la plata cheltuielilor de judecată.

Analizând sentința atacată prin prisma criticilor formulate și a prevederilor legale incidente, Curtea a constatat că apelul este întemeiat, pentru motivele care urmează:

Pentru a solicita înscrierea la masa credală a debitoarei cu suma de 203.510,90 lei, contestatoarea-creditoare S.C. ACC Q.F. S.R.L. (fosta S.C. V.A.R. S.R.L.) a invocat ca temei contractul de preluare creanță cu cedare de debitor din 10.10.2018 și a actului adițional nr. 1 la acesta din 14.06.2019.

Curtea a observat că, prin contractul de preluare creanță cu cedare de debitor din 10.10.2018, contestatoarea S.C. V.A.R. S.R.L. - actuala SC ACC Q.F. S.R.L. - a convenit să preia toate obligațiile debitoarei S.C. P.A.C. S.R.L. - fosta S.C. V.A. S.R.L. - către terțul creditor S.C.

R.L. S.R.L.

S-a stabilit astfel că SC V.A.R. S.R.L. - actuala S.C. ACC Q.F. S.R.L. - să ramburseze către SC R.L. S.R.L. suma totală de 1.202.613,65 lei în tranșe lunare pe o perioadă ce nu va depăși un an.

Prin actul adițional din 14.06.2019 s-a arătat că, în baza plăților parțiale efectuate, S.C. V.A.R. S.R.L. - actuala S.C. ACC Q.F. S.R.L. - datorează S.C. R.L. S.R.L. suma de 1.195.928,65 lei și, în aceste condiții, s-a convenit asupra divizării obligației de plată, în sensul ca debitul de 433.032,28 lei să rămână în patrimoniul debitorului S.C. V.A.R. S.R.L., iar debitul de 762.896,37 lei să fie transferat debitoarei SC V.A. S.R.L. - actuala debitoare aflată în insolvență SC P.A.C. S.R.L.

Creditoarea-contestatoare a susținut că actul juridic de preluare creanță cu cedare de debitor nu a fost unul cu titlu gratuit, ci a fost cu titlu oneros, la valoarea nominală a creditului, iar prin preluarea debitului s-a subrogat în dreptul creditorului cedent al debitoarei falite. Atât creditoarea contestatoare, cât și debitoarea insolventă și-au înregistrat în contabilitate actul de preluare de creanță.

A susținut că părțile au convenit ca preluarea de către contestatoare a unei părți din debit să se facă corelativ cu nașterea în patrimoniul contestatoarei a dreptului la restituirea sumei plătite în contul debitoarei falite, nefiind pusă problema preluării gratuite.

Analizând atât contractul de preluare creanță cu cedare de debitor din 10.10.2018, cât și actul adițional din 14.06.2019, Curtea a constatat că acestea nu conțin nicio clauză potrivit căreia, corelativ cu preluarea de către contestatoarea SC ACC Q.F. S.R.L. - fostă SC V.A.R. S.R.L.- a datoriilor debitoarei SC P.A.C. S.R.L. - fosta SC V.A. S.R.L. - către terțul creditor SC R.L. S.R.L., urmează să se nască în sarcina debitoarei obligația de a restitui contestatoarei sumele achitate de aceasta creditorului SC R.L. S.R.L.

În aceste condiții, sunt întemeiate susținerile apelantului lichidator judiciar că actul juridic de preluare creanță cu cedare de debitor a constituit în același timp și o liberalitate - un act cu titlu gratuit în favoarea debitoarei.

Astfel, prevederile art. 1011 alin. 2 NCC se referă expres la donația indirectă, care constituie o liberalitate făcută cu intenția de a gratifica, dar care se înfăptuiește pe calea unui alt act juridic decât o donație, iar actul juridic încheiat de părți trebuie să îndeplinească numai condițiile de fond și de formă cerute de lege pentru acel act, precum și condițiile de fond, dar nu și de formă ale donației.

Pe de altă parte, Curtea a reținut că nașterea unei obligații în sarcina debitoarei SC P.A.C. S.R.L. - fosta SC V.A. S.R.L. - trebuia să rezulte în mod indubitabil dintr-un act sau fapt juridic, aceasta neputând fi presupusă.

În acest sens, art.1165 NCC prevede că obligațiile izvorăsc din contract, act unilateral, gestiunea de afaceri, îmbogățirea fără justă cauză, plata nedatorată, fapta ilicită, precum și din orice alt act sau fapt de care legea leagă nașterea unei obligații.

Nu au putut fi primite nici susținerile contestatoarei potrivit cărora odată cu operațiunea de preluare creanță cu cedare de debitor a avut loc și subrogarea sa în drepturile creditorului SC R.L. S.R.L., deoarece potrivit art. 1593 alin. 3 NCC, subrogația convențională trebuie să fie expresă și, pentru a fi opusă terților, trebuie constatată prin înscris, or, după cum s-a menționat anterior, în actul de preluare creanță și actul adițional nu s-a inserat nicio clauză referitoare la subrogarea contestatoarei în drepturile creditorului S.C. R.L.S.R.L.

Curtea nu a putut primi nici apărările contestatoarei-intimate în sensul că obligația de restituire de către debitoare a sumelor către contestatoare a fost operată în evidența contabilă a ambelor părți, deoarece înregistrarea contabilă constituie doar o operațiune tehnico-materială de evidențiere a fluxurilor patrimoniale, și nu un izvor de drepturi și obligații; prin urmare, evidențierea contabilă nu poate consfinți nașterea unor drepturi sau obligații, în lipsa unui act sau fapt juridic anterior care să fi produs acest efect, conform prevederilor art. 1.165 NCC precizate.

În acest sens, art.2 alin. (1) din Legea nr. 82/1991 definește contabilitatea ca o activitate specializată în măsurarea, evaluarea, cunoașterea, gestiunea și controlul activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și a rezultatelor obținute din activitatea persoanelor prevăzute la art. 1. În acest scop, contabilitatea trebuie să asigure înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea, publicarea și păstrarea informațiilor cu privire la poziția financiară, performanța financiară și alte informații referitoare la activitatea desfășurată, atât pentru cerințele interne ale acestora, cât și în relațiile cu investitorii prezenți și potențiali, creditorii financiari și comerciali, clienții, instituțiile publice și alți utilizatori.

În aceste condiții, greșit a dat judecătorul-sindic eficiență concluziilor formulate prin raportul de expertiză contabilă întocmit în cauză, Curtea reținând în mod suplimentar că determinarea naturii și a efectelor actelor juridice încheiate între părțile litigiului nu intră în sfera de competență a expertului contabil.

Față de aceste considerente, Curtea a reținut că în mod greșit a procedat instanța de fond la admiterea contestației și înscrierea contestatoarei în tabelul de creanțe și, în consecință, a admis apelul, a schimbat în tot sentința și, pe fond, a respins ca neîntemeiată contestația.

*Autorul sintezei,
Judecător Marius Iana*

Decizii Relevante

Trimestrul I 2022

Secția de contencios administrativ și fiscal

[1]. Anularea dreptului de port și folosire a armelor letale atunci când titularul dreptului a săvârșit într-o perioadă de 2 ani două contravenții prevăzute de prezenta lege sau o contravenție pentru care legea prevede sancțiunea contravențională complementară a anulării dreptului de deținere ori, după caz, de port și folosire a armelor.

Index tematic: Contencios administrativ și fiscal; anulare act administrativ.

Legislație relevantă :

art. 45 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 295/2004

art. 32 alin. (3) din OG nr. 2/2001

Rezumatul problemei de drept:

Normele cuprinse în Legea nr. 296/2004 au caracter special și derogatoriu de la normele de drept comun din materia efectului suspensiv al plângerii contravenționale, ceea ce înseamnă că simpla formulare a plângerii contravenționale nu constituie motiv de nelegalitate a emiterii dispoziției de anulare a autorizării și retragerii permisului de armă în temeiul prevederilor art. 45 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 295/2004. Cu toate acestea, consecința anulării procesului verbal de contravenție prin care a fost aplicată sancțiunea contravențională complementară a anulării dreptului de deținere ori, după caz, de port și folosire a armelor este aceea a înlăturării oricăror efecte ale actului sancționator produse în ordinea juridică, inclusiv a dispoziției de anulare a autorizării și retragerii permisului de armă

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția de contencios administrativ și fiscal

Decizia civilă nr. 179 din data de 15 februarie 2022

Dispoziția de anulare a autorizării și retragerii permisului de armă nr. 1651XX din 10.03.2020, contestată de recurentul reclamant la instanța de fond, a fost emisă în temeiul prevederilor art. 45 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 295/2004, norme legale conform cărora anularea dreptului de port și folosire a armelor letale se dispune de către organele competente dacă titularul dreptului se află în una dintre următoarele situații: lit. f)- a săvârșit într-o perioadă de 2 ani două contravenții prevăzute de prezenta lege sau o contravenție pentru care legea prevede sancțiunea contravențională complementară a anulării dreptului de deținere ori, după caz, de port și folosire a armelor.

La emiterea actului intimatului pârât a avut în vedere procesul-verbal de contravenție seria PXXY-0430XX încheiat la data de 9.03.2020, prin care reclamantul a fost sancționat contravențional pentru contravenția prevăzută de art. 129 pct. 14 din Legea nr. 295/2004 (păstrarea sau portul armei fără îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 31 alin. (1), (2) sau, după caz, alin. 3), care are ca sancțiune contravențională complementară anularea dreptului de deținere, port și folosire a armelor, conform prevederilor art. 130 alin. 2 lit. b din același act normativ.

Curtea a constatat că, ulterior pronunțării sentinței recurate, a fost soluționată definitiv plângerea contravențională, fiind pronunțată decizia civilă nr. 2XXX/27.12.2021, în dosarul nr. 2XXX/XXX/2020 al Tribunalului D, prin care a fost admis apelul declarat de apelantul petent A împotriva sentinței civile nr. XXX/15.03.2021 pronunțată de Judecătoria T, iar sentința apelată a fost schimbată în sensul admiterii plângerii contravenționale și anulării procesului verbal de contravenție seria PXXY-0430XX încheiat la data de 9.03.2020.

În considerentele deciziei civile nr. 2XXX/27.12.2021 se arată că, în mod greșit fapta reținută în sarcina petentului A a fost încadrată în dispozițiile art. 129 pct. 14 din Legea nr. 295/2004, în loc de dispozițiile art. 2 pct. 2 din HG nr. 11/2018 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 295/2004.

Având în vedere că procesul-verbal de contravenție seria PXXY-0430XX încheiat la data de 9.03.2020, care a stat la baza încheierii dispoziției de anulare a autorizării și retragerii permisului de armă nr. 1651XX din 10.03.2020 a fost anulat definitiv, Curtea a constatat că temeiul emiterii actului administrativ contestat în cauza de față nu mai subzistă, întrucât recurentul nu se mai află în ipoteza reglementată de art. 45 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 295/2004, aceea a săvârșirii contravenției pentru care legea prevede sancțiunea contravențională complementară a anulării dreptului de deținere ori, după caz, de port și folosire a armelor.

Într-adevăr, Curtea a constatat că sancțiunea contravențională complementară a anulării dreptului de deținere ori, după caz, de port și folosire a armelor nu este reglementată decât la art. 130 alin. 2 lit. b) din Legea nr. 295/2004 și numai pentru contravențiile prevăzute de art. 129, pct. 1, 3, 51, 8, 11, 12, 14 - 16, 19, 24 și 52 din același act normativ. O atare sancțiune contravențională complementară nu se regăsește în cadrul normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor, astfel cum au fost aprobate prin HG nr. 11/2018.

Consecința anulării procesului verbal de contravenție prin care a fost aplicată sancțiunea contravențională complementară a anulării dreptului de deținere ori, după caz, de port și folosire a armelor este aceea a înlăturării oricărui efecte ale actului sancționator produse în ordinea juridică.

În consecință, Dispoziția de anulare a autorizării și retragerii permisului de armă nr. 1651XX din 10.03.2020 suferă de un viciu de nelegalitate încă de la momentul emiterii acesteia, întrucât este întemeiată pe o ipoteză care nu putea fi luată în considerare, aceea a săvârșirii unei contravenții pentru care legea prevede sancțiunea contravențională complementară a anulării dreptului de deținere ori, după caz, de port și folosire a armelor.

Întrucât viciul de nelegalitate astfel constatat este esențial și nu poate fi remediat, Curtea a constatat că recursul declarat de recurent este întemeiat, urmând să fie admis, întrucât nu poate fi concepută menținerea unui act administrativ emis ca urmare a încheierii unui proces-verbal de contravenție anulat ulterior.

Criticile privind nelegala aplicare a prevederilor art. 32 alin. (3) din OG nr. 2/2001, conform cărora plângerea suspendă executarea nu pot fi primite, întrucât efectul legal suspensiv privește numai punerea în executare a sancțiunilor dispuse prin procesul verbal de contravenție.

În acest sens sunt și considerentele Curții Constituționale din deciziile nr. 526/2016 și nr. 75/2017. Instanța de contencios constituțional a arătat că, în materia regimului armelor și munițiilor, contestarea procesului-verbal de contravenție nu suspendă pedeapsa complementară a anulării

dreptului de deținere, de port și folosire a armelor, situație care nu este de natură a contraveni prevederilor constituționale invocate. Această sancțiune este aplicată de drept, nefiind lăsată la aprecierea organelor constatatoare, tocmai datorită valorilor sociale lezate prin săvârșirea contravenției, ceea ce impune o astfel de reglementare în domeniul dreptului de deținere, de port și folosire a armelor și munițiilor, legiuitorul fiind îndreptățit să instituie măsuri de ocrotire a interesului general al societății.

Ca urmare, în mod legal instanța de fond a reținut că normele cuprinse în Legea nr. 296/2004 au caracter special și derogatoriu de la normele de drept comun din materia efectului suspensiv al plângerii contravenționale.

Prin urmare este întemeiat motivul de casare prev. de art. 488 alin. 1 pct. 8 c. pr. civ., drept consecință a pronunțării definitive a instanței în sensul anulării procesului-verbal de contravenție seria PXXY-043XXX încheiat la data de 9.03.2020, motiv pentru care Curtea a admis recursul și, în baza art. 496 alin. 2 c. pr. civ., a casat sentința recurată și rejudecând pricina a admis acțiunea și a dispus anularea Dispoziției de anulare a autorizării și retragerii permisului de armă nr.1651XX/10.03.2020, emisă de către IPJ D.-Serviciul AESP.

[2]. Aplicabilitatea prevederilor art. 364 alin. (1) din OUG nr. 57/2019; constructor de bună credință; teren aferent construcțiilor

Index tematic: Contencios administrativ și fiscal; anulare act administrativ.

Legislație relevantă: 364 alin. (1) din OUG nr. 57/2019

Rezumatul problemei de drept:

Chiar dacă ordinul prefectului nr. XX din 29.09.2004 a fost anulat în urma unei acțiuni promovate după mai bine de 10 ani de la emiterea acestuia, simplul fapt că intimatul A era titularul dreptului de proprietate asupra terenului, conform ordinului prefectului nr. XX/2004, fără să fi fost tulburat în vreun fel în exercitarea acestui drept la data obținerii autorizației de construire nr. X/20.04.2005, reprezintă o circumstanță suficientă pentru a se desprinde concluzia existenței bunei credințe a intimatului în accepțiunea prevederilor art. 364 alin. 1 din OUG nr. 57/2019.

În lipsa unei definiții legale a sintagmei cuprinse în art. 364 alin. (1) din OUG nr. 57/2019, „teren aferent construcțiilor”, semnificația acesteia se desprinde din circumstanțele de fapt ale cauzei deduse judecării, iar elementul la care s-a raportat instanța de fond, acela de parcelă a imobilului, este pertinent și corect, în condițiile în care înstrăinarea unei suprafețe mai mici presupunea efectuarea de lucrări cadastrale suplimentare, sub condiția respectării cerințelor stabilite prin regulamentul local de urbanism, iar punerea în valoare prin vânzare a terenului aflat în domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale ar fi fost afectată sub aspect economic, prin înstrăinarea unor parcele cu suprafețe mici.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția de contencios administrativ și fiscal
Decizia civilă nr. 252 din data de 25 februarie 2022*

În ceea ce privește cazul de casare reglementat de art. 488 alin. 1 pct. 8 c. pr. civ., chestiunea litigioasă privește interpretarea și aplicarea în cauză a prevederilor art. 364 din OUG nr. 57/2019 în verificarea legalității HCL G nr. XX/28.07.2020, prin care s-a dispus vânzarea, fără licitație publică, a unui teren în suprafață de 438 mp, situat în comuna G, sat X, nr. XX, jud. D, către intimatul A.

Potrivit documentației aferente emiterii actului contestat, astfel cum a fost depusă la instanța de fond, terenul în suprafață de 438 mp situat în comuna G a făcut obiectul HCL nr. XX/31.07.2019 privind completarea inventarului bunurilor ce aparțin domeniului privat al comunei G.

Din planurile de amplasament anexate la documentație reiese că acest teren a făcut obiectul unui litigiu în cadrul dosarului nr. XXX/XXX/2016 al Judecătoriei M.

Într-adevăr, prin sentința nr. XXX/31.10.2017, Judecătoria M a admis cererea având ca obiect constatare nulitate absolută, formulată de reclamanta unitatea administrativ-teritorială G, în contradictoriu cu pârâții Instituția Prefectului D și intimatului A, s-a anulat în integralitate Ordinul Prefectului nr. XX din 29.09.2004, emis de Prefectul județului D și s-a dispus repunerea părților în situația anterioară, sens în care a fost obligat pârâtul să lase în posesia reclamantei terenul pentru care s-a emis Ordinul Prefectului nr. XX din 29.09.2004.

Așa cum reiese din considerentele sentinței nr. XXX/31.10.2017, definitivă, prin respingerea apelului, conform deciziei nr. XXX/17.12.2018 a Tribunalului D, prin Ordinul prefectului nr. XX din 29.09.2004, emis de Prefectul județului D a fost atribuit în proprietate pârâtului A un teren în suprafață de 438 de metri pătrați situat în comuna G, sat X. Potrivit mențiunilor din Ordinul Prefectului nr. XX din 29.09.2004, terenul respectiv ar fi aferent unei construcții deținute de pârât în baza Contractului de vânzare-cumpărare nr. XX din 18.07.1995. Din raportul de expertiză tehnică în specialitatea topografie întocmit în cauză de expertul judiciar B rezultă însă, că pe terenul de 438 de mp atribuit pârâtului prin Ordinul Prefectului nr. XX din 29.09.2004 nu este amplasată construcția menționată în Contractul de vânzare-cumpărare nr. XX din 18.07.1995, aceasta fiind ridicată pe un alt teren, în suprafață de 265 m², situat în comuna G, sat X, județul D, pe care pârâtul îl deține fără drept.

Din înscrisurile dosarului în care a fost pronunțată sentința Judecătoria M a rezultat faptul că pe terenul de 438 m² menționat în Ordinul Prefectului nr. XX din 29.09.2004 este edificată o construcție pentru care pârâtul nu a prezentat titlu de proprietate, și care corespunde garajului din autorizația de construcție și proiectul de construcție emise la solicitarea pârâtului, actele respective sunt ulterioare datei emiterii Ordinului Prefectului nr. XX din 29.09.2004 și au fost eliberate în considerarea existenței acestuia ca titlu de proprietate asupra terenului.

A rezultat astfel că Ordinul Prefectului nr. XX din 29.09.2004 a fost emis cu încălcarea dispozițiilor art. 36 alin. (2) din Legea nr. 18/1991, deoarece pârâtul nu avea dreptul la atribuirea în proprietate a terenului de 438 mp în condițiile în care nu deținea la momentul emiterii ordinului o locuință situată pe terenul respectiv.

Curtea a constatat că autorizația de construire nr. X/20.04.2005 a fost eliberată beneficiarului A în calitatea acestuia de proprietar asupra terenului, conform Ordinului prefectului nr. XX din 29.09.2004.

Dispozițiile art. 586 alin. 1 din codul civil, conform cărora autorul lucrării este de bunăcredință dacă se întemeiază fie pe cuprinsul cărții funciare în care, la data realizării lucrării, era înscris ca proprietar al imobilului, fie pe un mod de dobândire nesupus înscrierii în cartea funciară, dacă, în ambele cazuri, nu rezulta din cartea funciară și nu a cunoscut pe nicio altă cale viciul titlului său, nu sunt aplicabile în cauză, întrucât realizarea lucrării autorizate prin autorizația de construire nr. X/20.04.2005 este anterioară intrării în vigoare a Codului civil, potrivit Legii nr. 287/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 24 iulie 2009, modificată prin Legea nr. 71/2011, data intrării în vigoare a actului normativ invocat de recurent fiind 1 octombrie 2011. Așadar, persoana care a edificat garajul nu avea cum să se raporteze spre a fi de bunăcredință la dispoziții legale ce urmau să se adopte și să intre în vigoare după mai bine de 5 ani de la edificarea construcției. În aceste condiții, simplul fapt că A era titularul dreptului de proprietate asupra terenului, conform ordinului prefectului nr. XX/2004, fără să fi fost tulburat în vreun fel în exercitarea acestui drept, la data obținerii autorizației de construire, reprezintă o circumstanță suficientă pentru a se desprinde concluzia existenței bunei credințe în accepțiunea prevederilor art. 364 alin. 1 din OUG nr. 57/2019.

Nu are relevanță nici faptul că garajul autorizat prin autorizația de construire sus arătată ar face parte din categoria anexelor gospodărești, conform prevederilor Legii nr. 50/1991, în condițiile în care dispozițiile acestei legi nu exceptează de la obținerea prealabilă a autorizației de construire efectuarea lucrărilor de construire a garajului, iar aceste lucrări nu se încadrează în dispozițiile art. 11 alin. (1) din actul normativ menționat în forma aflată în vigoare în anul 2005.

Critica referitoare la întinderea suprafeței pentru care operează vânzarea este nefondată, în lipsa unei definiții legale a sintagmei cuprinse în art. 364 alin. (1) din OUG nr. 57/2019, „teren aflat în proprietatea privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale pe care sunt ridicate construcții”. În aceste condiții, semnificația noțiunii legale se desprinde din circumstanțele de fapt ale cauzei deduse judecării, iar elementul la care s-a raportat instanța, acela de parcelă a imobilului,

este pertinent și corect, în condițiile în care înstrăinarea unei suprafețe mai mici presupunea efectuarea de lucrări cadastrale suplimentare, sub condiția respectării cerințelor stabilite prin regulamentul local de urbanism, iar punerea în valoare prin vânzare a terenului aflat în domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale ar fi fost afectată sub aspect economic, prin înstrăinarea unor parcele cu suprafețe mici.

Este lipsită de relevanță în cauza dedusă judecării invocarea deciziei nr. 5351/2005 a ÎCCJ, prin care a fost analizat regimul juridic al construcției edificate pe terenul promitentului vânzător, întrucât, așa cum s-a arătat mai sus, la data edificării garajului beneficiarul A avea calitatea de proprietar, iar nu aceea de simplu ocupant al terenului în litigiu și nici aceea de beneficiar cumpărător.

[3]. Cerința existenței unui titlu doveditor al dreptului de proprietate pentru bunul care se află în domeniul privat al unității administrativ-teritoriale

Index tematic: Contencios administrativ și fiscal; anulare act administrativ.

Legislație relevantă: art. 355 din OUG nr. 57/2019

Rezumatul problemei de drept:

Este nelegală hotărârea consiliului local prin care se declară ca bun de uz și interes privat local o suprafață de teren în lipsa dovedirii dreptului de proprietate asupra terenului.

Nu poate fi reținută nici presupusa administrare de către unitatea administrativ teritorială a suprafeței de teren în litigiu, în lipsa unor constatări neîndoielnice, dar mai ales pentru că posesia neîntreruptă a terenului, chiar sub nume de proprietar nu este echivalentă cu existența unui titlu valabil în sensul prevederilor art. 6 din Legea nr. 213/1998, o atare situație putând fi constatată numai prin hotărâre judecătorească, pe calea unei acțiuni distincte (uzucapiune).

Este de asemenea întemeiată și critica referitoare la nelegalitatea procedurii declarării de uz și de interes privat a unui bun, în condițiile în care nu există nicio dispoziție legală care să permită autorității locale să declare bunurile aflate în domeniul privat de uz și de interes privat.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 371 din data de 22 martie 2022*

Actul dedus judecării la instanța de fond este reprezentat de HCLM B nr. XXX/22.12.2020 prin care a fost aprobată declararea ca bun de uz și de interes privat local a terenului în suprafață de 200 mp, situat în mun. B., identificat conform planului de amplasament și delimitare a imobilului întocmit de persoana autorizată NC, plan care constituie anexă la actul contestat.

Critica formulată de recurentă privește aplicarea greșită de către instanța de fond a dispozițiilor care reglementează dobândirea de către autoritatea locală a dreptului de proprietate asupra terenului ce a făcut obiectul hotărârii de consiliu local contestate și este întemeiată.

Într-adevăr, potrivit documentației aferente emiterii HCLM B nr. XXX/22.12.2020, nu s-a făcut dovada dreptului de proprietate asupra terenului, iar apărările intimatului pârât formulate prin întâmpinarea depusă la instanța de fond, iar ulterior preluate necritic de instanța ce a pronunțat sentința recurată au fost în sensul că, în speță sunt incidente prevederile art. 557 din codul civil, conform cărora, în cazurile prevăzute de lege, proprietatea se poate dobândi prin efectul unui act administrativ.

Contrar acestor susțineri, HCLM contestată nu cuprinde nicio referire la reglementarea cuprinsă în art. 557 din codul civil privitoare la modurile de dobândire a proprietății și nu poate fi asimilată unui act administrativ de dobândire a dreptului de proprietate, în lipsa manifestării exprese de voință.

Împrejurarea că ulterior terenul în litigiu a fost înscris în cartea funciară, în temeiul HCLM nr. XXX/22.12.2020, așa cum rezultă din încheierea nr. XX emisă de BCPI B în dosarul nr. XX/11.01.2021 nu poate atrage concluzia potrivit căreia voința emitentului exprimată prin aprobarea declarării ca bun de uz și de interes privat local a terenului a fost în realitate aceea de a dobândi dreptul de proprietate asupra acestui teren.

Este adevărat că, potrivit raportului comun nr. 13XX/10.12.2020 al serviciului evidență Patrimoniu și Licitării și al Serviciului Juridic din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Mun. B, înscris ce este menționat în preambulul actului contestat, se arată că terenul propus pentru a fi declarat ca bun de uz și de interes privat local se află în administrarea Consiliului local al Mun. B, dar că nu are stabilită situația juridică.

Contrar raționamentului instanței de fond, la emiterea hotărârii contestate intimata nu a avut în vedere aplicarea unor dispoziții cuprinse în codul civil, care să confere aparență de legalitate unei pretinse manifestări de voință în sensul dobândirii dreptului de proprietate asupra terenului în suprafață de 200 mp, situat în mun. B.

O atare manifestare de voință a intimatului pârât nu putea fi identificată în urma analizei hotărârii contestate și a documentației aferente, iar analiza actului contestat se impunea a fi realizată numai în raport de situația existentă la momentul emiterii acestuia.

Împrejurarea că, ulterior, BCPI B a intabulat dreptul de proprietate asupra terenului cu mențiunea „domeniu privat, mod dobândire lege” în favoarea Municipiului B în temeiul HCLM B nr. XXX/22.12.2020 nu poate califica actul contestat drept act de dobândire a dreptului de proprietate.

Procedând la analiza dispozițiilor legale în temeiul cărora a fost emisă hotărârea contestată, Curtea reține că, potrivit dispozițiilor art. 354 din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale este alcătuit din bunuri aflate în proprietatea lor și care nu fac parte din domeniul public. Asupra acestor bunuri, statul sau unitățile administrativ-teritoriale au drept de proprietate privată.

Această reglementare este similară cu cea anterioară, cuprinsă la art. 4 din Legea nr. 213/1998.

Potrivit dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 213/1998, norme legale aflate în vigoare,

(1) Fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și bunurile dobândite de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, dacă au intrat în proprietatea statului în temeiul unui titlu valabil, cu respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care România era parte și a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat.

(2) Bunurile preluate de stat fără un titlu valabil, inclusiv cele obținute prin vicierea consimțământului, pot fi revendicate de foștii proprietari sau de succesorii acestora, dacă nu fac obiectul unor legi speciale de reparație.

(3) Instanțele judecătorești sunt competente să stabilească valabilitatea titlului.

Ca urmare, împrejurarea că bunul se află în administrarea unității administrativ teritoriale unită cu constatarea că bunul în litigiu nu se află în domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale nu poate conduce la concluzia potrivit căreia bunul se află în domeniul privat al unității administrativ-teritoriale, întrucât legiuitorul impune și întrunirea cerinței existenței unui titlu doveditor al dreptului de proprietate.

În consecință, se constată că dispozițiile art. 355 din OUG nr. 57/2019, având ca denumire marginală „Regimul juridic al proprietății private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale”, astfel cum au fost invocate în cuprinsul hotărârii contestate nu aveau un corespondent în situația juridică a bunului, pentru care nu a putut fi prezentată dovada dreptului de proprietate al Municipiului B.

Nu poate fi reținută nici presupusa administrare de către unitatea administrativ teritorială a suprafeței de teren în litigiu, în lipsa unor constatări neîndoielnice, dar mai ales pentru că posesia neîntreruptă a terenului, chiar sub nume de proprietar nu este echivalentă cu existența unui titlu valabil în sensul prevederilor art. 6 din Legea nr. 213/1998, o atare situație putând fi constatată numai prin hotărâre judecătorească, pe calea unei acțiuni distincte (uzucapiune).

Este de asemenea întemeiată și critica referitoare la nelegalitatea procedurii declarării de uz și de interes privat a unui bun, în condițiile în care nu există nicio dispoziție legală care să permită autorității locale să declare bunurile aflate în domeniul privat de uz și de interes privat.

Față de aceste considerente, Curtea a constatat că hotărârea recurată este afectată de nelegalitate, fiind incident cazul de casare reglementat de art.488 alin.1 pct. 8 c. pr. civ., sens în care a admis recursul declarat în cauză și, în temeiul art. 498 alin. 1 c. proc. civ., a casat sentința recurată, iar în rejudecare a admis acțiunea și a anulat HCLM B nr. XXX/22.12.2020.

Decizii Relevante

Trimestrul I 2022

Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie

[1]. **Pedeapsa – amenda penală**

Index tematic: Cod penal

Legislație relevantă : art. 335 alin. (2) Cod penal

Rezumatul problemei de drept:

Având în vedere pericolul social al faptei reținute față de participanții la trafic, gravitatea acesteia, cât și faptul că inculpatul a fost sancționat în repetate rânduri pentru abateri la regimul circulației rutiere, Curtea apreciază că aplicarea unei amenzi penale nu reprezintă o măsură de individualizare a pedepsei aptă să determine pe inculpat să aibă pe viitor o atitudine de respect față de lege.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie

Decizia penală nr. 46 din data de 17 ianuarie 2022

Prin sentința penală nr. 212 pronunțată la data de 21 iulie 2021 de Judecătoria C., în temeiul art. 335 alin. 2 Cod penal cu aplicarea art. 396 alin. 1, 2, 10 Cod proc.pen. a fost condamnat inculpatul X la o pedeapsă de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul de către o persoană căreia i-a fost suspendată exercitarea dreptului de a conduce.

În baza art. 91 Cod penal s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și s-a stabilit un termen de supraveghere de 2 ani, conform dispozițiilor art. 92 Cod penal.

În baza art. 93 alin.1 Cod penal a fost obligat inculpatul ca pe durata termenului de supraveghere să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

- a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune Sibiu, la datele fixate de acesta;

b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile;
d) să comunice schimbarea locului de muncă;
e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art. 94 alin. 1, Cod Penal, pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 93 alin. 1, lit. c)-e) s-a dispus a se comunica Serviciului de Probațiune S.

În baza art. 93 alin.2 lit. b) Cod penal s-a impus condamnatului să execute următoarea obligație: să frecventeze un program de reintegrare socială derulat de Serviciul de Probațiune S. sau organizat în colaborare cu instituții din comunitate.

În baza art. 93 alin.3 Cod penal, pe parcursul termenului de supraveghere, inculpatul va presta o muncă neremunerată în folosul comunității în cadrul uneia dintre următoarele două instituții: Primăria comunei R. sau Primăria comunei C., pe o perioadă de 120 de zile.

În baza art. 404 alin. (3) C. proc.pen., art. 91 alin.4 Cod penal s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 96 C. pen. privind cauzele de revocare a suspendării executării pedepsei sub supraveghere și asupra dispozițiilor art. 97 Cod penal privind anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

În baza art. 67 Cod penal s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.66 lit. a, lit. b, Cod penal, respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în funcțiile electivă publice, dreptul de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat, pe o durată de 2 ani, începând cu data rămânerii definitive a hotărârii, potrivit art.68 alin.1 lit. b Cod penal.

În baza art. 65 Cod penal s-a interzis inculpatului exercitarea drepturilor prevăzute de art. 66 lit. a, lit. b, Cod penal ca pedeapsă accesorie, care se va executa dacă pedeapsa principală va deveni executabilă.

Pentru a pronunța respectiva sentință, prima instanță a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul nr. .../P/2019 din 18.01.2021 întocmit de Parchetul de pe lângă Judecătoria C. și înregistrat pe rolul Judecătoriei C. la data de 21.01.2021 sub nr. xxx/xxx/2021, a fost trimis în judecată, în stare de libertate, inculpatul X pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul de către o persoană căreia i-a fost suspendată exercitarea dreptului de a conduce, prev. de art. 335 alin. 2, Cod Penal.

Analizând materialul probator administrat în cauză în cursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești, instanța de fond a reținut că, în data de 28.07.2019, în jurul orei 09.45, inculpatul a condus autovehiculul cu numărul de înmatriculare pe DJ ... din comuna C., județul P., având suspendată exercitarea dreptului de a conduce.

Din analiza materialului probator reiese că la data de 28.07.2019, în jurul orei 09.45, inculpatul a condus autovehiculul cu numărul de înmatriculare pe ruta menționată anterior, fiind oprit în trafic de organele de poliție.

Din analiza adresei de la fila 8 (DUP) rezultă că la data de 28.07.2019, inculpatul figura cu dreptul de a conduce autovehicule pe drumurile publice – cu restricții/reținut.

Fiind audiat, inculpatul a avut o atitudine sinceră, recunoscând și regretând fapta comisă. Această atitudine procesuală a condus la soluționarea cauzei potrivit procedurii simplificate a recunoașterii învinuirii.

Prin urmare, apreciind că în cauză sunt îndeplinite condițiile prev. de art. 396 alin. 2 C. proc. pen., în sensul că faptele deduse judecății există, dincolo de orice îndoială, constituie infracțiuni și au fost săvârșite de inculpat cu forma de vinovăție prevăzută de lege, în cauză urmează a opera răspunderea penală a acestuia.

Având în vedere cele expuse și luând în considerare faptul că pedeapsa este o măsură de constrângere și un mijloc de reeducare a condamnatului, iar scopul pedepsei îl constituie prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, instanța de fond a procedat la stabilirea și aplicarea unei pedepse pentru infracțiunea reținută în sarcina inculpatului, cu observarea criteriilor de individualizare prevăzute de art. 74 C. pen.

Instanța de fond a reținut că fapta inculpatului prezintă un grad de pericol mediu.

De asemenea, din analiza istoricului sancțiunilor contravenționale ale inculpatului (f. 9 UP) reiese că acesta a fost sancționat contravențional de 9 ori în perioada 2017-2019, pentru fapte precum depășirea vitezei, conducerea sub influența alcoolului (de trei ori în această perioadă).

Și mai important este faptul că inculpatul avea suspendată exercitarea dreptului de a conduce tocmai pentru că față de acesta se efectuau cercetări penale sub aspectul săvârșirii infracțiunii de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului prev. de art. 336 alin. 1 C.p.

Din analiza acestui istoric al sancțiunilor reiese că inculpatul a dezvoltat un obicei din a încălca normele de circulație rutieră, alegând să depășească viteza regulamentară și chiar să conducă autovehicule deși era sub influența alcoolului.

În opinia instanței, este evident că sancționarea pecuniară repetată a inculpatului în perioada 2017-2019 nu a reprezentat o piedică în calea activității infracționale a acestuia, obiect al dosarului pendinte.

Față de aceste considerente, instanța de fond a apreciat că dispunerea unei pedepse cu amenda penală în cauza pendinte nu ar putea conduce la armonizarea laturii de sancțiune a pedepsei cu imperativul reintegrării inculpatului în societate.

Ținând cont de aceste circumstanțe concrete de săvârșire a infracțiunii, reiese în mod indubitabil gradul de pericol social generat, doar hazardul împiedicându-l pe inculpat să nu provoace un accident rutier mai grav sau o altă infracțiune mai gravă.

În raport de natura infracțiunii săvârșite, în acest caz se impune stabilirea unei pedepse care să nu poată fi interpretată ca o iertare sau ca o minimizare a gravității comportamentului inculpatului și care să armonizeze latura de sancțiune a pedepsei cu necesitatea reintegrării în societate.

În ceea ce privește persoana inculpatului, instanța de fond a reținut faptul că acesta este în vârstă de 41 de ani, este căsătorit, are o ocupație, a absolvit studii medii, fiind integrat în societate.

Fiind dovedită existența faptei, elementele constitutive ale infracțiunii, precum și săvârșirea acesteia de către inculpat, instanța de fond a antrenat răspunderea penală a acestuia, apreciind că scopul preventiv educativ al pedepsei poate fi atins prin aplicarea unei pedepse orientate spre minimul special prevăzut de lege pentru infracțiunea săvârșită.

Având în vedere faptul că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptei reținute în actul de sesizare a instanței și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța de fond a făcut în ceea ce îl privește pe acesta aplicabilitatea dispozițiilor art. 396 alin 10 C.P.P. și a redus cu o treime limitele de pedeapsă prevăzute de lege.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel inculpatul X criticând-o sub aspecte de nelegalitate și netemeinicie, motivele care au fundamentat exercitarea acesteia fiind expuse pe larg în încheierea de ședință de la termenul de judecată din data de 15 decembrie 2021.

Examinând legalitatea și temeinicia hotărârii apelate, în raport de criticile formulate, cât și sub toate aspectele de fapt și de drept, în temeiul dispozițiilor art.417 alin.2 C.p.p., Curtea a respins ca nefondat apelul declarat pentru următoarele considerente:

Prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt, care nu a fost contestată în fața instanței de apel nici de inculpat și nici de Ministerul Public. De altfel, cu privire la poziția procesuală a inculpatului, Curtea a reținut că în fața primei instanțe inculpatul X a recunoscut săvârșirea faptei pentru care a fost trimis în judecată, solicitând aplicarea procedurii simplificate a recunoașterii învinuirii la termenul de judecată din data de 29.06.2021.

Curtea a constatat că probele administrate în cauză, respectiv proces verbal de constatare a infracțiunii flagrante, adresa nr. .../05.12.2019 a IPJ P., cazier rutier, declarații inculpat, fișa de cazier judiciar, coroborate cu poziția procesuală adoptată de inculpat în sensul recunoașterii faptei conduc la concluzia unei corecte rețineri a situației de fapt și de drept de către instanța de fond.

Astfel, din probele administrate în cauză rezultă că în data de 28.07.2019, în jurul orei 09.45, inculpatul X a condus autoturismul marca ... cu numărul de înmatriculare pe DJ ..., pe raza comunei C., jud. P., având suspendat exercițiul dreptului de a conduce vehicule pe drumurile publice - faptă ce întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de conducerea unui vehicul având dreptul de a conduce suspendat – prev. de art.335 alin.2 C.p.

În ceea ce privește motivul de apel care vizează felul pedepsei, respectiv aplicarea unei amenzi penale, Curtea l-a apreciat ca nefondat, reținând că în cauză nu se impune o astfel de sancțiune.

Pedeapsa stabilită de legiuitor pentru infracțiunea de conducere a unui vehicul având dreptul de a conduce suspendat prev. de art.335 alin.2 C.p. este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amendă. După reducerea cu o treime a limitelor pentru infracțiunea prev. de art.335 alin.2 C.p. rezultă că pedeapsa urmează a fi stabilită între limitele speciale cuprinse între 4 luni și 2 ani închisoare.

Se constată că pedeapsa de 1 an închisoare ce i-a fost aplicată inculpatului X a fost stabilită în mod legal de către instanța de fond, pedeapsa situându-se în noile limite reduse conform art.396 alin.10 C.p.p., respectiv între 6 luni și 2 ani închisoare.

Instanța de apel a constatat că au fost avute în vedere criteriile prevăzute de art.74 C.p., respectiv gravitatea infracțiunii săvârșite și pericolozitatea infractorului, evaluate în raport de împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și de starea de pericol creată pentru valorile sociale ocrotite, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal.

Față de aceste aspecte, pedeapsa aplicată de 1 an închisoare cu suspendarea executării sub supraveghere în conformitate cu dispozițiile art.91 C.p. pe un termen de 2 ani reflectă toate criteriile ce caracterizează individualizarea judiciară a pedepsei, dându-se relevanță și principiului proporționalității între gravitatea faptei comise și profilul socio-moral și de personalitate al inculpatului.

Atitudinea sinceră a inculpatului și situația personală a acestuia sunt elemente care au fost valorificate de instanța de fond la stabilirea pedepsei și a modalității de executare a acesteia.

Instanța de control judiciar are în vedere atât pericolul social al faptei reținute față de participanții la trafic, gravitatea acesteia, cât și faptul că inculpatul a fost sancționat în repetate rânduri pentru abateri la regimul circulației rutiere, conform cazierului rutier (f.9 dup).

În consecință, Curtea a apreciat că aplicarea unei amenzi penale nu reprezintă o măsură de individualizare a pedepsei aptă să determine pe inculpat să aibă pe viitor o atitudine de respect față de lege.

De asemenea, instanța de apel a apreciat că este necesară supravegherea conduitei inculpatului pentru o perioadă determinată având în vedere încălcarea în mod repetat a dispozițiilor privind regimul circulației rutiere.

Față de aceste considerente, în baza art.421 pct.1 lit.b C.p.p., Curtea a respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul X împotriva sentinței penale nr.212/21.07.2021 pronunțată de Judecătoria C. și a obliga apelantul inculpat la plata sumei de 500 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

*Autorul sintezei,
Judecător Camelia Cazacu*

[2]. Condamnări în străinătate – Perseverență infracțională

Index tematic:

Legislație relevantă : art. 336 din Cod penal

Rezumatul problemei de drept:

Condamnări dispuse de instanțele din Franța nu pot fi avute în vedere la antecedentele penale ale inculpatului, întrucât aceste hotărâri nu au fost recunoscute de către instanțele din România, însă Curtea nu poate face abstracție de perseverența infracțională a inculpatului.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie

Decizia penală nr.272 din data de 7 martie 2022

Prin sentința penală nr. 89/17.09.2021 pronunțată de Judecătoria P. s-au dispus următoarele:

În baza art.396 alin.1 și 4 Cod procedură penală, raportat la art.83 Cod penal și cu aplicarea art.374 alin.4, art.375 și art.396 alin.10 Cod procedură penală s-a stabilit pedeapsa de un an închisoare, în sarcina inculpatului X, pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art.336 alin.1 din Codul penal.

În baza art.83 alin.1 Cod penal s-a dispus amânarea aplicării pedepsei închisorii pe un termen de supraveghere stabilit în condițiile art.84 Cod penal, de 2 ani de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri.

În baza art.85 alin.1 Cod penal, pe durata termenului de supraveghere, inculpatul este obligat să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

- a) să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta;
- b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
- c) să anunțe, în prealabil schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile, precum și întoarcerea;
- d) să comunice schimbarea locului de muncă;
- e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

S-a dispus ca verificarea respectării măsurilor de supraveghere să se facă de Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul B., căruia i se vor comunica, pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 85 alin.1 lit. "c-e" Cod penal.

În baza art. 404 alin. 3 Cod procedură penală și a art.83 alin.4 Cod penal, s-a atras atenția inculpatului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor prev. de art. 88 Cod penal - constând în revocarea amânării și dispunerea aplicării și executării pedepsei - în cazul nerespectării măsurilor de supraveghere sau a săvârșirii de noi infracțiuni, în cursul termenului de supraveghere.

În baza art. 398 Cod procedură penală, raportat la art. 274 alin.1 Cod procedură penală, a fost obligat inculpatul la 250 lei cheltuieli judiciare către stat.

Pentru a pronunța respectiva sentință, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul nr. .../P/2020 din 29.01.2021 al Parchetului de pe lângă Judecătoria P., județul B., a fost trimis în judecată, în stare de libertate, inculpatul X, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de „conducere pe drumurile publice a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe”, faptă prev. de art. 336 din Cod penal.

În actul de sesizare s-a reținut în fapt că în seara zilei de 27.06.2020, inculpatul X a băut, conform propriei declarații la domiciliul socrilor săi de pe raza localității P., sat P., jud B., cantitatea de aproximativ 4 l bere (7-8 beri), iar în jurul orelor 00,50, constatând că băuturile alcoolice s-au terminat, s-a urcat la volanul autoturismului proprietate personală cu intenția de a se deplasa la stația Peco de pe raza localității M. pentru a mai achiziționa bere. În acest context, în noaptea de 27/28.06.2020, în jurul orelor 00,50 în timp ce inculpatul conducea pe DJ ..., pe raza localității P., autovehiculul marca ..., cu număr de înmatriculare ... a fost identificat și oprit în trafic de către organele de poliție, ocazie cu care s-a constatat că cel în cauză avea o alcoolemie de 0,78 mg/l alcool pur în sânge.

În urma recoltării de probe biologice s-a constatat, conform buletinului de analiză toxicologică alcoolemie nr. ... din 02.07.2020, că inculpatul avea o alcoolemie de 1,69 g/l alcool pur în sânge la prima probă, respectiv 1,51 g/l alcool pur în sânge la cea de a doua probă.

Fiind audiat în calitate de suspect, inculpatul a recunoscut infracțiunea reținută în sarcina sa descriind cu lux de amănunte atât cantitatea de alcool consumată cât și motivul deplasării la acea oră târzie pe drumurile publice.

În drept, fapta inculpatului X de a conduce în noaptea de 27/28.06.2020, în jurul orelor 00,50 pe DJ un autovehicul, având o alcoolemie de 1,69 g/l alcool pur în sânge la prima probă, respectiv 1,51 g/l alcool pur în sânge la cea de a doua probă, întrunește elementele de tipicitate specifice infracțiunii de „conducere pe drumurile publice a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe”, faptă prev. de art. 336 din C. pen.

Situația de fapt expusă mai sus s-a dovedit cu următoarele mijloace de probă: proces verbal de constatare a infracțiunii flagrante, filele nr.7; declarație suspect/inculpat X, filele nr.15; fisă testare alcooltest, filele nr.8; buletin de analiză toxicologică alcoolemie nr. ... din data de 02.07.2020, filele nr.14; fisă examinare clinică, filele nr. 13.

Sub aspect procesual s-a reținut că prin ordonanța din data de 28.06.2020 organele de poliție au dispus începerea urmăririi penale sub aspectul săvârșirii infracțiunii de „conducere pe drumurile publice a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe”, faptă prev. de art. 336 alin.1 din C.pen.

Prin ordonanța din data de 02.07.2020 organele de poliție au dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspectul X sub aspectul săvârșirii infracțiunii de „conducere pe drumurile publice a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe”, faptă prev. de art. 336 alin. 1 din C.pen.

Prin ordonanța din data de 02.07.2020 s-a dispus confirmarea efectuării în continuare a urmăririi penale față de suspectul X sub aspectul săvârșirii infracțiunii de „conducere pe drumurile publice a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe”, faptă prev. de art. 336 alin. 1 din C.pen.

Prin ordonanța din data de 02.07.2020 s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale față de inculpatul X sub aspectul infracțiunii de „conducere pe drumurile publice a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe”, faptă prev. de art. 336 alin. 1 din C.pen.

În cauză nu au fost dispuse măsuri asiguratorii sau preventive.

Referitor la persoana inculpatului X s-a arătat că este fiul lui ... și ..., născut la data de ... în comuna P., jud. B., domiciliat în localitatea ..., jud. B., CNP: ..., studii ... clase, fără ocupație, căsătorit, cunoscut cu antecedente penale.

Pe parcursul cercetărilor inculpatul a recunoscut infracțiunea reținută în sarcina sa.

După punerea în mișcare a acțiunii penale inculpatul a părăsit teritoriul României și deși a fost citat în vederea audierii în această noua calitate nu s-a mai prezentat.

Deși inculpatul a suferit mai multe condamnări, s-a constatat că în cauză a intervenit termenul de reabilitare cu privire la acestea.

Sesizarea a fost înregistrată sub nr. xxx/xxx/2021 din data de 12.02.2021.

La termenul stabilit judecătorul de cameră preliminară constatând că nu s-au formulat cereri și nu s-au invocat excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, și nici din oficiu nu se impun a fi invocate, în baza art. 346 alin. 1 Cod procedură penală s-a constatat competența și legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr. .../P/2020 din 29.01.2021 al Parchetului de pe lângă Judecătoria P. privind pe inculpatul X, trimis în judecată în stare de libertate, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de „conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe”, faptă prev. și ped. de art. 336 alin. 1 Cod penal, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală.

La termenul din data de 10.09.2021 s-a prezentat apărătorul inculpatului, care a depus la dosar declarație autentificată din care a rezultat că recunoaște în totalitate fapta reținută în sarcina sa și că nu solicită readministrarea probelor din cursul urmăririi penale. De asemenea, a solicitat ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, fiind de acord să efectueze ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

După punerea în discuție a cererii, instanța a încuviințat ca judecata să se desfășoare după procedura prev. de art.375 Cod procedură penală. Au fost atașate înscrisuri de către apărătorul inculpatului.

Analizând actele și lucrările dosarului, respectiv mijloacele de probă administrate în cursul urmăririi penale: proces verbal de constatare a infracțiunii flagrante, filele nr.7; declarație suspect/inculpat X, filele nr.15; fisă testare alcooltest, filele nr.8; buletin de analiză toxicologică alcoolemie nr. 439 din data de 02.07.2020, filele nr.14; fisă examinare clinică, filele nr. 13, coroborate cu declarația inculpatului de recunoaștere a infracțiunii, instanța a reținut că săvârșirea faptei pentru care a fost trimis în judecată inculpatul constând în aceea că în noaptea de 27/28.06.2020, în jurul orelor 00,50 pe DJ ..., pe raza localității P., jud. B., a condus autovehiculul marca ..., cu nr. de înmatriculare ..., având o alcoolemie de 1,69 g/l alcool pur în sânge la prima probă, respectiv 1,51 g/l alcool pur în sânge la cea de a doua probă, este pe deplin dovedită.

În drept, fapta inculpatului menționată mai sus întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.336 alin.1 din codul penal.

Instanța a constatat că, în cazul de față, sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.396 alin.3 din Codul de procedură penală, în sensul că s-a constatat, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că

fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de către inculpat însă sunt întrunite totodată condițiile prevăzute de art.83 din Codul penal.

Având în vedere și disp. art. 396 alin. 10 Cod procedură penală, instanța a stabilit în sarcina inculpatului o pedeapsă de un an închisoare pentru infracțiunea comisă.

Alegerea acestei forme de individualizare, respectiv, a amânării aplicării pedepsei, a fost determinată de existența condițiilor prev. de art. 83 Cod penal, iar în concret, de persoana inculpatului și de conduita avută de acesta anterior săvârșirii infracțiunii, precum și de condițiile concrete care relevă faptul că abaterea reprezintă un accident în conduita inculpatului.

În această situație, fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art.83 din Codul penal privind amânarea aplicării pedepsei și anume: pedeapsa stabilită este închisoarea până la 2 ani; inculpatul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii; în raport de persoana inculpatului, de conduita acestuia avută anterior săvârșirii infracțiunii, de atitudinea sa în cursul judecății și de posibilitățile de îndreptare, s-a apreciat că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.

De asemenea, s-a reținut că nu sunt incidente cazurile prevăzute de alin. 2 ale art. 83 Cod penal, care împiedică amânarea aplicării pedepsei.

Față de cele menționate, în baza art.83 alin.1 Cod penal, a dispus amânarea aplicării pedepsei închisorii de un an, pe un termen de supraveghere stabilit în condițiile art. 84 Cod penal, de 2 ani de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri.

Împotriva acestei sentințe a formulat calea de atac a apelului Parchetul de pe lângă Judecătoria P. apreciind hotărârea ca fiind netemeinică în privința cuantumului pedepsei aplicate inculpatului și în special în privința modalității de executare a pedepsei aplicate acestuia.

Examinând legalitatea și temeinicia hotărârii apelate, în raport de criticile formulate, cât și sub toate aspectele de fapt și de drept, în temeiul dispozițiilor art.417 alin.2 C.p.p., Curtea a admis apelul declarat pentru următoarele considerente:

Prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt, care nu a fost contestată în fața instanței de apel nici de inculpat și nici de Ministerul Public. De altfel, cu privire la poziția procesuală a inculpatului, Curtea a reținut că în fața primei instanțe inculpatul X a recunoscut săvârșirea faptei pentru care a fost trimis în judecată, solicitând aplicarea procedurii simplificate a recunoașterii învinuirii prin declarația notarială depusă la dosarul cauzei la termenul de judecată din data de 10.09.2021 (f.10).

Curtea a constatat că probele administrate în cauză, respectiv proces verbal de constatare infracțiune flagrantă, bon alcooltest, buletin de analiză toxicologică, declarații inculpat, fișa de cazier judiciar, coroborate cu poziția procesuală adoptată de inculpat în sensul recunoașterii faptei conduc la concluzia unei corecte rețineri a situației de fapt și de drept de către instanța de fond.

Astfel, din probele administrate în cauză rezultă că *în noaptea de 27/28.06.2020, în jurul orei 00.50, inculpatul X a condus autoturismul marca ... cu numărul de înmatriculare ... pe străzile din localitatea P., județul B. având o alcoolemie de 1,69 gr.% în sânge - faptă ce întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului său a altor substanțe – prev. de art. 336 alin.1 C.p.*

Parchetul de pe lângă Judecătoria P. a formulat apel în cauză considerând că instanța de fond a pronunțat o hotărâre netemeinică în privința cuantumului pedepsei aplicate inculpatului și în special în privința modalității de executare a pedepsei aplicate, având în vedere gravitatea faptei săvârșite, în considerarea urmării socialmente periculoase componentă a laturii obiective, precum și a pericolului social abstract evaluat de legiuitor prin reglementarea acestei fapte drept infracțiune.

În continuarea motivării caii de atac, Ministerul Public a arătat faptul că modalitatea de executare a pedepsei în sensul amânării aplicării acesteia este în mod vădit neproportională cu gravitatea faptei comise, fiind o măsură prea ușoară care nu ar prezenta garanțiile asigurării scopului său preventiv.

Curtea a constatat că instanța de fond a apreciat că faptele inculpatului nu prezintă o gravitate mare, având în vedere *persoana inculpatului, conduita avută de acesta anterior săvârșirii infracțiunii, precum și de condițiile concrete care relevă faptul că abaterea reprezintă un accident în conduita sa*, însă fără a indica în concret care sunt împrejurările, respectiv care sunt probele care au condus la concluzia că fapta inculpatului nu impune aplicarea imediată a unei pedepse inculpatului.

Din studiul cazierului judiciar, Curtea a constatat că inculpatul a suferit 3 condamnări pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat și o condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni la regimul rutier, condamnări dispuse de instanțele din Franța (f.20).

Chiar dacă aceste condamnări nu pot fi avute în vedere la antecedentele penale ale inculpatului, întrucât aceste hotărâri nu au fost recunoscute de către instanțele din România, Curtea nu a putut face abstracție de perseverența infracțională a inculpatului X.

Instanța de control judiciar, în dezacord cu judecătorul fondului, a apreciat că la dosarul cauzei nu există nicio probă din care să rezulte vreo împrejurare, circumstanță reală care să conducă la diminuarea gravității infracțiunii săvârșite de către inculpat.

Astfel, Curtea a constatat că inculpatul a considerat că este corect și legal să se urce la volanul autoturismului și să conducă pe străzile unei localități cu o alcoolemie de 1,69 g/l alcool în sânge, punând în pericol siguranța celorlalți participanți la trafic.

Față de aceste aspecte, Curtea a apreciat că stabilirea pedepsei de 1 an față de inculpatul X cu amânarea aplicării pedepsei pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 336 alin.1 C.p. nu reprezintă o măsură de individualizare a pedepsei aptă să determine pe inculpat să aibă pe viitor o atitudine de respect față de lege.

Instanța de control judiciar are în vedere atât pericolul social al faptei reținute față de participanții la trafic, gravitatea acesteia, valoarea alcoolului în sânge la momentul săvârșirii faptei, cât și starea de pericol creată pentru siguranța circulației rutiere.

În consecință, instanța de control judiciar va desființa sentința penală apelată și va rejudeca cauza.

Pedeapsa stabilită de legiuitor pentru infracțiunea de conducere unui vehicul sub influența alcoolului prev. de art.336 alin.1 C.p. este închisoarea de la unu la 5 ani. După reducerea cu o treime a limitelor pentru infracțiunea prev. de art.336 alin.1 C.p. rezultă că pedeapsa urmează a fi stabilită între limitele speciale cuprinse între 8 luni și 3 ani și 4 luni închisoare.

La individualizarea judiciară a pedepsei, Curtea a condamnat inculpatul X la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art.336 alin.1 C.p., având în vedere criteriile generale reglementate de art.74 C.pen., antecedentele penale, atitudinea sinceră de recunoaștere și regret a faptei săvârșite, pericolul social al faptei reținute, gravitatea acesteia, cât și valoarea alcoolului din sânge.

La individualizarea executării pedepsei, Curtea reține că, în cauză, sunt îndeplinite condițiile pentru incidența instituției suspendării executării pedepsei sub supraveghere prevăzute de *art.91 C.pen.*

Astfel, pedeapsa aplicată de instanța este mai mică de 3 ani închisoare, iar inculpatul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de 1 an, așa cum rezultă din cazierul judiciar depus la dosar, motiv pentru care Curtea a apreciat că pronunțarea condamnării constituie un avertisment pentru acesta și, chiar fără executarea pedepsei, inculpatul nu va mai comite alte infracțiuni, înțelegând în cele din urmă gravitatea consecințelor la care se expune. Totodată, instanța reține faptul că inculpatul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității (f.10 dos.fond).

În consecință, apreciind că este necesară supravegherea conduitei inculpatului pentru o perioadă determinată, Curtea a dispus suspendarea executării pedepsei de 1 an închisoare sub supraveghere pe o perioadă de 3 ani, termen de supraveghere stabilit în condițiile art. 92 alin.1 C.p.

În temeiul art. 93 alin.1 C.p., pe durata termenului de supraveghere de 3 ani, Curtea a luat față de inculpatul X următoarele măsuri de supraveghere: să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta; să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; să comunice schimbarea locului de muncă; să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În temeiul art. 93 alin.2 C.p., pe durata termenului de supraveghere de 3 ani, Curtea a impus inculpatului X obligația prevăzută de art.93 alin.2 lit.b C.p., respectiv să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate.

Totodată, în temeiul art.93 alin.3 C.p., pe durata termenului de supraveghere de 3 ani, inculpatul X va presta o muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 120 de zile în cadrul Primăriei P., jud. B. sau în cadrul Bisericii din P., jud. B.

Instanța a făcut aplicarea dispozițiilor art. 404 alin. 2 C.p.p. și a atras inculpatului atenția asupra cazurilor de revocare a suspendării executării pedepsei sub supraveghere prevăzute de art. 96 C.p. - potrivit căruia *instanța va revoca suspendare și va dispune executarea pedepsei* dacă în cursul termenului de supraveghere inculpatul, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse, ori nu îndeplinește integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre sau dacă săvârșește o nouă infracțiune, pentru care se pronunță o hotărâre de condamnare definitivă chiar după expirarea acestui termen.

Față de aceste aspecte, pedeapsa aplicată de 1 an închisoare cu suspendarea executării sub supraveghere în conformitate cu dispozițiile art. 91 C.p. pe un termen de 3 ani reflectă toate criteriile ce caracterizează individualizarea judiciară a pedepsei, dându-se relevanță și principiului proporționalității între gravitatea faptei comise și profilul socio-moral și de personalitate al inculpatului.

Curtea a menținut dispozițiile hotărârii penale atacate referitoare la cheltuielile judiciare.

Față de aceste considerente, în baza art.421 pct.2 lit.a C.p.p., Curtea a admis apelul declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria P. împotriva sentinței penale nr. 89/17.09.2021 pronunțată de Judecătoria P. în sensul celor arătate anterior și cheltuieli judiciare au rămâne în sarcina statului.

*Autorul sintezei,
Judecător Camelia Cazacu*

[3]. Redeschidere proces penal – inadmisibilitatea invocării propriei culpe în neîndeplinirea obligației impusă de art. 108 alin. 2 lit. b C.p.p.

Index tematic: Cod procedură penală

Legislație relevantă: art. 108, art. 466 Cod procedură penală

Rezumatul problemei de drept:

Inculpatului i s-a adus la cunoștință faptul că are obligația conform art. 108 alin.2 lit.b C.p.p., de a comunica în scris, în termen de 3 zile, orice schimbare a adresei, atrăgându-i-se atenția că, în cazul neîndeplinirii acestei obligații, citațiile și orice alte acte comunicate la prima adresă rămân valabile și se consideră că le-a luat la cunoștință.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr. 175 din data de 14 februarie 2022

Prin sentința penală nr. 216/21.10.2021 pronunțată de Judecătoria R. s-au dispus următoarele:

În baza art. 469, alin. (4) Cod Procedură Penală a fost respinsă cererea de redeschidere a procesului penal în cazul judecării în lipsă a persoanei condamnate, formulată de petentul X, ca nefondată.

În temeiul art. 275 alin. (3) Cod Procedură Penală, cheltuielile judiciare avansate de stat au rămas în sarcina acestuia.

Pentru a pronunța respectiva sentință, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin sentința penală nr.118/06.05.2021 pronunțată de Judecătoria R. în dosarul penal nr. xxxx/xxx/2020, în baza art. 396 alin. 1, 2, Codul de procedură penală a fost condamnat inculpatul X la pedeapsa de 1 (un) an închisoare, pentru infracțiunea de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului, prev. de art. 336 alin. (1) C. pen.

La data de 26.05.2021, Biroul de Executări Penale din cadrul Judecătoriei R., constatând că sentința penală nr.118 din 06.05.2021 a judecătoriei a rămas definitivă prin neapelare la data de 26.05.2021, a emis mandatul de executare a pedepsei închisorii de 1 an, ordonând arestarea și depunerea la penitenciar a petentului X.

Potrivit art.466 Cod de procedură penală, ce reglementează calea extraordinară de atac a redeschiderii procesului penal în cazul judecării în lipsă a persoanei condamnate, este considerată judecată în lipsă persoana condamnată care nu a fost citată la proces și nu a luat cunoștință în niciun alt mod oficial despre acesta, respectiv deși a avut cunoștință de proces, a lipsit în mod justificat de la judecarea cauzei și nu a putut încunoștința instanța.

Nu se consideră judecată în lipsă persoana condamnată care și-a desemnat un apărător ales ori un mandatar, dacă aceștia s-au prezentat oricând în cursul procesului, și nici persoana care, după comunicarea, potrivit legii, a sentinței de condamnare, nu a declarat apel, a renunțat la declararea lui ori și-a retras apelul.

Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate reprezintă o cale extraordinară de atac de retractare nouă, scopul fiind garantarea dreptului la un proces echitabil, prin respectarea principiilor contradictorialității, egalității armelor, exercitării dreptului la apărare prin propria persoană, nemijlocirii, oralității și aflării adevărului, precum și dreptului de a interoga martorii sau părțile din proces.

Prin urmare, prima condiție de admisibilitate este ca persoana condamnată să nu fi fost citată la proces și să nu fi luat cunoștință în niciun alt mod oficial despre acesta, respectiv deși a avut cunoștință de proces, a lipsit în mod justificat de la judecarea cauzei și nu a putut încunoștința instanța.

Examinând, în temeiul art.468 și 469 Cod de procedură penală, admisibilitatea în principiu, a cererii de redeschidere a procesului penal în cazul judecării în lipsă a persoanei condamnate, formulată de petentul X, instanța a constatat că, în cursul urmăririi penale, petentul a fost audiat în calitate de suspect. Astfel, prin declarația dată în calitate de suspect la data de 04.02.2019, petentul a arătat că domiciliază în, alegându-și aceeași adresă pentru comunicarea actelor de procedură, iar prin procesul-verbal de aducere la cunoștință a drepturilor și obligațiilor suspectului i s-a comunicat petentului că are obligația de a notifica, în scris, în termen de 3 zile, orice schimbare a adresei, atrăgându-i-se atenția că în cazul neîndeplinirii acestei obligații, citațiile și actele de procedură comunicate la prima adresă rămas valabile și se consideră că le-a luat la cunoștință, suspectul semnând personal procesul-verbal.

De asemenea, la data de 28.03.2019, petentul a fost audiat în calitate de inculpat de organele de urmărire penală.

După emiterea rechizitoriului din data de 14.04.2020, judecătorul de cameră preliminară a dispus comunicarea actelor de procedură inculpatului, prin afișare la sediul organului judiciar, potrivit art.259, alin.5 Cod de procedură penală.

În cursul fazei de judecată, etapa fondului, la termenul de judecată din data de 25.03.2021, procedura de citare a fost nelegal îndeplinită, citația fiind restituită instanței de judecată cu mențiunea olografă „destinatar plecat din localitate fără a-și lăsa adresa”, iar pentru termenul din 22.04.2021, instanța a dispus emiterea unui mandat de aducere în vederea aflării poziției procesuale a acestuia, stabilind termen de judecată la data de 22.04.2021.

La termenul de judecată din 22.04.2021, procedând la punerea în executare a mandatului de aducere emis de instanța de judecată, organele de poliție din cadrul Poliției orașului B.V. au constatat imposibilitatea executării mandatului, din discuțiile purtate cu mama inculpatului rezultând că acesta este plecat în Spania de aproximativ 1 an și nu poate preciza cu exactitate data la care se va întoarce din țară.

Fiind ascultat în prezenta cauză, prin videoconferință, petentul a declarat că nu a avut cunoștință despre existența acestui dosar penal și că nu înțelege de ce a fost încarcerat. A mai arătat că solicită să fie eliberat, pentru că este singurul întreținător al familiei.

Statuând asupra cererii, în filtrul de admisibilitate în principiu, instanța a reținut că cererea a fost formulată în termenul de 30 de zile, de către condamnat, motivele în baza cărora este formulată cererea nu au fost judecate anterior într-o altă cerere. Nu este îndeplinită condiția prev. de art.469, alin.1, litera b Cod de procedură penală, respectiv nu au fost invocate în mod sustenabil temeiuri legale pentru redeschiderea procesului penal.

În acest sens, deși prin cererea de redeschidere a procesului penal în cazul judecării în lipsă a persoanei condamnate, formulată de petentul X, acesta a susținut că ar fi fost judecat în lipsă, după cum prevăd dispozițiile art.466 Cod de procedură penală, instanța constată că petentul a fost citat la proces și a luat cunoștință de existența acestuia, chiar de la momentul etapei de urmărire penală. Astfel, petentul a fost audiat în faza de urmărire penală, în calitate de suspect și inculpat luând la cunoștință de obligația de a anunța orice schimbare de domiciliu conform art. 108 alin. (2) lit. b) C. proc. pen.

În aceste condiții, nu s-a putut reține că petentul nu ar fi avut cunoștință de procesul penal demarat împotriva sa în contextul în care a fost citat la domiciliul indicat chiar de acesta în cuprinsul celor două declarații, care corespundea cu cel existent în evidențele Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, pasivitatea sa neputând constitui temei al redeschiderii procesului penal, în condițiile în care petentul nu a indicat existența vreunui caz de natură a justifica rezonabil lipsa sa de la judecarea cauzei. Plecarea petentului în străinătate, cunoscând că are calitatea de inculpat într-un dosar penal și că are obligația de a informa organele de urmărire penală cu privire la schimbarea adresei, nu justifică admiterea cererii petentului, acesta invocându-și, practic, propria neglijență în administrarea afacerilor judiciare.

Față de argumentele invocate mai sus, instanța a respins cererea de redeschidere a procesului penal în cazul judecării în lipsă a persoanei condamnate, formulată de petentul X, ca nefondată.

Împotriva acestei sentințe a formulat calea de atac a apelului condamnatul X.

Examinând legalitatea și temeinicia hotărârii apelate, în raport de criticile formulate, cât și sub toate aspectele de fapt și de drept, în temeiul dispozițiilor art.417 alin. 2 C.p.p., Curtea a respins ca nefondat apelul declarat pentru următoarele considerente:

La data de 28.05.2021 s-a înregistrat pe rolul Judecătoriei R. cererea de redeschidere a procesului penal formulată de condamnatul X.

Prin cererea formulată condamnatul X a arătat că a fost judecat în lipsă în dosarul penal nr. xxxx/xxx/2020, el fiind plecat din anul 2018 în Spania, iar despre condamnarea sa la pedeapsa de 1 an închisoare dispusă de către Judecătoria R. la data de 06.05.2021 a aflat de la organele de poliție, care s-au prezentat la domiciliul său în vederea punerii în executare a mandatului emis la data de 26.05.2021.

De asemenea, condamnatul X a arătat faptul că a fost condamnat în lipsă, deoarece nu a fost citat pentru prezentarea la proces și nu a luat cunoștință în niciun alt mod oficial despre existența procesului penal.

Prin sentința penală nr.147/30.06.2021 pronunțată în dosarul nr. yyyy/xxx/2021, Judecătoria R. a dispus respingerea cererii de redeschidere a procesului penal formulată de condamnatul X.

Prin decizia penală nr.947/16.09.2021, Curtea de Apel Ploiești a admis apelul formulat de condamnatul X împotriva sentinței penale nr. 147/30.06.2021 pronunțată în dosarul nr. yyyy/xxx/2021 de către Judecătoria R., a desființat în totalitate sentința penală atacată și, în consecință, a dispus trimiterea cauzei spre rejudecare.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Judecătoriei R. la data de 05.10.2021 sub numărul yyyy/xxx/2021*.

Prin sentința penală nr.216/21.10.2021 pronunțată de Judecătoria R. în dosarul penal nr. yyyy/xxx/2021* s-a dispus respingerea cererii de redeschidere a procesului penal formulată de condamnatul X.

Împotriva sentinței penale nr.216/21.10.2021 pronunțată de Judecătoria R. a formulat apel condamnatul X, care a solicitat instanței de control judiciar admiterea cererii sale privind redeschiderea procesului penal, având în vedere faptul că a fost judecat și condamnat în lipsă, deoarece nu a fost citat pentru prezentarea la proces și nu a luat cunoștință în niciun alt mod oficial despre existența procesului penal.

Studiind actele dosarului, Curtea a constatat, în acord cu instanța de fond, faptul că petentul X a avut cunoștință de existența dosarului penal deschis pe numele său pentru săvârșirea infracțiunii de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe – prev. de art. 336 alin.1 C.p., câtă vreme acesta a fost audiat în data de 28.03.2019 în calitate de inculpat în dosarul penal nr. xxxx/P/2018 aflat pe rolul Parchetului de pe lângă Judecătoria R. (f. 23 dup).

De asemenea, Curtea a constatat că petentul X a semnat la data de 28.03.2019, înainte de a fi audiat în calitate de inculpat în faza de urmărire penală, procesul-verbal de aducere la cunoștință a drepturilor și obligațiilor inculpatului (f.22 dup).

Astfel, inculpatului X i s-a adus la cunoștință faptul că are obligația, conform art.108 alin.2 lit.b C.p.p., de a comunica în scris, în termen de 3 zile, orice schimbare a adresei, atrăgându-i-se atenția că, în cazul neîndeplinirii acestei obligații, citațiile și orice alte acte comunicate la prima adresă rămân valabile și se consideră că le-a luat la cunoștință.

Totodată, Curtea a constatat că inculpatul X a fost citat în mod legal în dosarul nr. xxxx/xxx/2020 aflat pe rolul Judecătoriei R., neexistând dovezi că și-ar fi îndeplinit obligația impusă de art. 108 alin.2 lit.b C.p.p..

Astfel, condamnatul X nu poate invoca propria culpă în neîndeplinirea obligației impusă de art. 108 alin.2 lit.b C.p.p., respectiv obligația de a anunța organele judiciare despre schimbarea adresei la care să fie citat.

În aceste condiții, nu se poate reține faptul că petentul X nu ar fi avut cunoștință de procesul penal demarat împotriva sa în măsura în care a fost citat legal la domiciliul indicat, pasivitatea sa neputând constitui temei a redeschiderii procesului penal.

Curtea a apreciat că soluția este conformă cu art. 6 din Convenție, întrucât, prin acțiunile sale, inculpatul a determinat situația în care nu a putut fi informat despre desfășurarea procesului penal, respectiv situația în care nu a participat la judecarea dosarului nr. xxxx/xxx/2020 în care a fost condamnat la pedeapsa în executarea căreia se află în prezent.

În consecință, Curtea a constatat că judecătorul fondului a pronunțat o hotărâre legală și temeinică, raportat la dispozițiile prevăzute de art.466 C.p.p.

Față de aceste considerente, în baza art.421 pct.1 lit.b C.p.p., Curtea a respins ca nefondat apelul declarat de condamnatul X împotriva sentinței penale nr. 216/21.10.2021 pronunțată de Judecătoria R. ca nefondat.

A obliga apelantul la plata sumei de 500 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare către stat, iar onorariul avocatului din oficiu în sumă de 627 lei a fost avansat din fondurile Ministerului Justiției în contul Baroului P.

*Autorul sintezei,
Judecător Camelia Cazacu*

[4]. Competența materială a curții de apel având ca obiect contestație în anulare

Index tematic: Cod procedură penală

Legislație relevantă: art. 426 Cod procedură penală

Rezumatul problemei de drept:

Contestația în anulare, constituind o cale extraordinară de atac de retractare, se judecă de instanța care a rezolvat definitiv cauza, prin urmare, instanța în fața căreia a rămas definitivă hotărârea a cărei anulare se cere, care poate fi, după caz, prima instanță (în cazul hotărârilor rămase definitive prin neapelare), sau instanța de apel, pentru hotărârile rămase definitive prin decizia instanței de apel.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr. 342 din data de 17 martie 2022

Prin sentința penală nr. 12 pronunțată la data de 26 ianuarie 2022 pronunțată de Tribunalul ... a fost respinsă ca inadmisibilă în principiu cererea având ca obiect contestație în anulare formulată de către condamnatul X.

S-a reținut că în susținerea cererii formulate, petentul a făcut referire la faptul că la închiderea dezbaterilor, prin intermediul avocatului ales, în baza disp. art. 16 alin. 1 lit. a și b Cod proc. pen., a solicitat achitarea sa pentru infracțiunile deduse judecării.

Astfel, instanța nu a dat valență declarațiilor formulate de petent în cursul urmăririi penale, în sensul că instrumentul de plată folosit de acesta la plata către comercianți i-a fost înmănat de către persoana vătămată A.

S-a mai susținut că deși a solicitat judecarea cauzei în procedura recunoașterii vinovăției, a solicitat judecarea în baza acestei proceduri în sensul că nu are alte probe de administrat la dosarul cauzei, iar încadrarea juridică a faptei nu este cea corectă, împrejurare față de care, instanța a dispus schimbarea încadrării juridice a faptei reținute în sarcina sa prin actul de sesizare a instanței.

La momentul emiterii actului de sesizare a instanței, s-a dispus disjungerea cauzei pentru săvârșirea infracțiunii de „furt al cardului bancar”, neexistând certitudinea că instrumentul bancar a fost transmis neautorizat către petent, fiind incident principiul „in dubio pro reo”.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 426 lit. b) Cod proc. pen. și art. 431 Cod proc. pen.

Examinând contestația, în procedura admisibilității în principiu, tribunalul a apreciat că este inadmisibilă în această etapă procesuală.

Astfel, tribunalul a reținut ca potrivit art. 426 lit. b) Cod proc. pen. - temei indicat de petent, împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestație în anulare în următoarele cazuri: ... b) când inculpatul a fost condamnat, deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal;.

De asemenea, procedural, art. 431 Cod proc. pen. (1) Instanța examinează admisibilitatea în principiu, în camera de consiliu, cu citarea părților și cu participarea procurorului. Neprezentarea persoanelor legal citate nu împiedică examinarea admisibilității în principiu. (2) Instanța, constatând că cererea de contestație în anulare este făcută în termenul prevăzut de lege, că motivul pe care se sprijină contestația este dintre cele prevăzute la art. 426 și că în sprijinul contestației se depun ori se invocă dovezi care sunt la dosar, admite în principiu contestația și dispune citarea părților interesate.

Raportat la considerentele invocate de petent și lucrările dosarului, Tribunalul a constatat că este inadmisibilă în principiu calea de atac exercitată. Invocarea unor curențe de judecată subsumate unor ipoteze de achitare, nu se subsumează cazului de contestație prev. de art. 426 lit. b) Cod proc. pen., care vorbește despre temeiuri de încetare a procesului penal.

Mai mult, criticile aduse sentinței sunt motive de apel și au fost, în mare măsură, supuse controlului judiciar în apelul exercitat de inculpat împotriva sentinței, fiind astfel realizat dublul grad de jurisdicție în privința acestora.

În egală măsură, nemulțumirile petentului nu se subsumează nici unui alt motiv de contestație dintre cele prevăzute de art. 426 CP, astfel că admiterea în principiu nu poate fi dispusă.

Împotriva sentinței penale nr. 12 din data de 26 ianuarie 2022 pronunțate de Tribunalul ... în termen legal a declarat apel condamnatul X.

În ședința publică din data de 17 martie 2022, Curtea a invocat din oficiu, ca motive de ordine publică, excepția de necompetență materială a Tribunalului ... investit cu judecarea contestației în anulare formulată de condamnatul X în raport de dispozițiile cuprinse în art. 36 Cod proc. penală rap. la art. 429 Cod proc. penală, punctele de vedere exprimate fiind consemnate în scris în partea introductivă a prezentei.

Potrivit înscrisurilor existente la dosarul cauzei s-a reținut că prin sentința penală nr. 12 din data de 26 ianuarie 2022 pronunțată de Tribunalul ... s-a respins ca fiind inadmisibilă contestația în anulare formulată de persoana condamnată X cu privire la sentința penală nr. 382 din data de 03 decembrie 2019 pronunțată de Tribunalul ..., motivul contestației în anulare fiind cel prev. de art. 426 lit.b) Cod proc. penală.

Prin sentința penală nr. 382 din data de 03 decembrie 2019 pronunțată de Tribunalul ..., a cărei desființare s-a solicitat pe temeiul prev. de art. 426 alin.1 lit.b) Cod proc. penală, s-a dispus condamnarea inculpatului X la pedeapsa rezultantă de 3 ani și 11 luni închisoare și 2.000 lei amendă penală, hotărâre ce a fost menținută de Curtea de Apel Ploiești care prin decizia penală nr.

266 din data de 16 martie 2020 a respins ca nefondat apelul declarat de inculpat împotriva sentinței penale.

În conformitate cu dispozițiile cuprinse în art. 426 Cod proc. penală, împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestație în anulare în cazurile arătate expres și limitativ prevăzute în alin.1 lit.a) - i), printre acestea figurând și cel prevăzut la lit.b), anume „când inculpatul a fost condamnat deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal”.

Contestația în anulare, constituind o cale extraordinară de atac de retractare, se judecă de instanța care a rezolvat definitiv cauza, prin urmare, instanța în fața căreia a rămas definitivă hotărârea a cărei anulare se cere, care poate fi, după caz, prima instanță (în cazul hotărârilor rămase definitive prin neapelare), sau instanța de apel, pentru hotărârile rămase definitive prin decizia instanței de apel.

Cum sentința penală nr. 382 din data de 03 decembrie 2019 pronunțată de Tribunalul ... a rămas definitivă prin decizia penală nr. 266 din data de 16 martie 2020 a Curții de Apel Ploiești iar din interpretarea coroborată a dispozițiilor cuprinse în art. 429 alin.1 Cod proc. penală și art. 426 din același cod rezultă că cererea de contestație în anulare se introduce la instanța care a pronunțat hotărârea definitivă, în cauza de față fiind vorba de curtea de apel, rezultă că judecarea acesteia de către tribunal, cel care a soluționat cauza în primă instanță, fără ca sentința de condamnare să rămână definitivă în fața sa, nu a fost instanță competentă din punct de vedere material, astfel că, în temeiul disp. art. 421 pct.2 lit.b) Cod proc. penală, Curtea a admis apelul declarat de condamnatul X, a desființat sentința și reținând competența materială a Curții de Apel Ploiești în soluționarea contestației în anulare formulată de acesta, a dispus trimiterea cauzei Compartimentului Registratură în vederea înregistrării și repartizării aleatorii.

*Autorul sintezei,
Judecător Cristina Radu*

[5]. Hotărâre pronunțată de instanța de fond fără punerea în discuția părților a lipsei plângerii prealabile - hotărâre nelegală, cu consecința casării cauzei și trimiterea acesteia spre rejudecare.

Index tematic: Cod penal

Legislație relevantă : art. 253 al. 1 Cod penal

Rezumatul problemei de drept:

Instanța de fond nu a pus în discuția părților lipsa plângerii prealabile, formulate de intimata persoană vătămată S.C. R.C. SRL, analizând acest aspect direct prin sentința apelată.

Procedând la soluționarea cauzei fără a pune în discuția părților a aspectului invocat din oficiu privind lipsa plângerii prealabile, și fără a administra probatoriu în cauză, instanța de fond a pronunțat o hotărâre nelegală, cu consecința casării cauzei și trimiterii acesteia spre rejudecare, la aceeași instanță.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie

Decizia penală nr. 60 din data de 17 ianuarie 2022

Prin sentința penală nr.464 din data de 08 iulie 2021 pronunțată de Judecătoria M., în temeiul art. 396 alin. 1 și 6 Cod procedură penală rap. la art. 16 alin. 1 lit. e teza I Cod procedură penală s-a încetat procesul penal privind pe inculpatul X sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *distrugere* prev. de art. 253 alin.1 Cod penal.

În temeiul art. 275 alin. 3 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare avansate de stat rămân în sarcina acestuia.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că prin rechizitoriul întocmit la data de 15.07.2020 în dosarul nr. .../P/2018, Parchetul de pe lângă Judecătoria M. a dispus trimiterea în judecată în stare de libertate a inculpatului X sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *distrugere* prev. de art. 253 alin.1 Cod penal, constând în aceea că, la data de 09.07.2018, în jurul orei 21.30, în timp ce se afla în barul A. SRL din com. O., nr. ..., jud. D., a distrus două geamuri de tip TouchScreen și monitorul de la două aparate tip SlotMachine, aparținând R.C. SRL, prejudiciul cauzat fiind de 718 euro.

În actul de sesizare s-au reținut următoarele:

La data de 24.07.2018, Ș. G., în calitate de administrator al R.C. SRL, a sesizat Postul de Poliție O. din cadrul IPJ D. cu privire la faptul că Y, domiciliat în ..., a distrus două geamuri de tip TouchScreen și un monitor de la două aparate tip SlotMachine închiriate către A. SRL, cu sediul în ..., prejudiciul cauzat ridicându-se la suma de 718 euro.

În urma cercetărilor efectuate, s-a stabilit că, în realitate, autorul faptei este X.

Fiind audiat la data de 15.04.2019, A a declarat că, în seara zilei de 09.07.2018, în jurul orei 21.40, a fost anunțat telefonic de către numitul B, barman în cadrul A. SRL, că numitul X a distrus cu pumnul două geamuri de tip TouchScreen și un monitor de la două aparate tip SlotMachine, închiriate de societatea menționată de la R.C. SRL, de față la incident fiind martorul C.

La data de 04.04.2019 s-a procedat la audierea martorului B care a declarat că, în seara zilei de 09.07.2018, în jurul orei 21.00, în incinta barului A. SRL în care își desfășoară activitatea în calitate de barman, se aflau inculpatul X care juca concomitent la două aparate, precum și martorii C și D care consumau un suc la o masă situată vizavi de aparatele de joc. La un moment dat, a auzit două lovituri puternice din zona aparatului de joc și i-a auzit pe cei doi spunându-i inculpatului: „Ce-ai făcut mă, le-ai spart?”, iar inculpatul a răspuns: „Pe amândouă” și a ieșit din bar.

La data de 18.04.2020, martorul B a precizat că l-a auzit, dar l-a și văzut pe inculpat în timp ce provoca distrugerile la cele două aparate SlotMachine, iar ulterior, proprietarul aparatelor a remediat în totalitate distrugerile, fiind atașate la dosar fotografii „cu distrugerile provocate de X”.

În același sens este și declarația martorului C care a relatat că, în seara zilei de 09.07.2018, în timp ce se afla în incinta barului A.SRL din com. O., jud. D., împreună cu D, a auzit două lovituri puternice la cele două aparate de joc din dreapta sa, a realizat că inculpatul X le-a spart și, întrebându-l „Ce ai făcut? Ai spart aparatele?”, acesta i-a răspuns aproximativ: „Dă-le dracu”.

Conform declarației martorului D, la data de 09.07.2018 se afla în incinta barului A. SRL din com. O., jud. D., împreună cu C. În incinta barului era și inculpatul X care juca la două aparate. În timp ce se uita pe telefonul mobil, a auzit zgomote din zona aparatelor, ca și cum acestea ar fi fost sparte, X părăsind imediat după aceea barul. A văzut cele două aparate și a realizat că au fost distruse de inculpat.

Inculpatul nu a recunoscut săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina sa, acesta fiind audiat în calitate de suspect și inculpat a declarat că, în seara zilei de 09.07.2018, ora 21.30 s-a aflat la domiciliul său. Susține că a fost indicat ca autor al faptei de către B, ca urmare a unei altercații din trecut și că nu are probe de propus în apărarea sa și își va dovedi nevinovăția în fața instanței de judecată.

Încadrarea juridică

Fapta inculpatului X, care, la data de 09.07.2018, în jurul orei 21.30, în timp ce se afla în barul A. SRL din com. O., nr. ..., jud. D., a distrus două geamuri de tip TouchScreen și monitorul de la două aparate tip SlotMachine, aparținând R.C. SRL, prejudiciul cauzat fiind de 718 euro, întrunește conținutul constitutiv al infracțiunii de *distrugere* prev. de art. 253 alin.1 Cod penal.

Date referitoare la urmărirea penală

Prin ordonanța din data de 01.08.2018 s-a dispus începerea urmăririi penale pentru infracțiunea de distrugere, prev. de art. 253 alin. 1 C.pen.

Prin ordonanța din data de 26.06.2019, confirmată de procurorul care supraveghează urmărirea penală la aceeași dată, s-a dispus continuarea urmăririi penale față de suspectul X, pentru săvârșirea infracțiunii de distrugere, prev. de art. 253 alin. 1 C.pen.

La data de 23.01.2020, prin ordonanța nr. .../P/2018 s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale față de inculpatul X pentru săvârșirea infracțiunii de distrugere, prev. de art. 253 alin. 1 C.pen.

Date despre inculpat

Inculpatul X nu este încadrat în muncă, este căsătorit și nu are antecedente penale.

Pe parcursul urmăririi penale inculpatul a avut o atitudine nesinceră și s-a prezentat la chemarea organelor de urmărire penală.

Camera preliminară:

Prin Încheierea de ședință din data de 25.08.2020, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei M. a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecății.

Cu privire la aplicarea art. 374 alin. 4 și art. 396 alin. 10 Cod procedură penală:

La termenul de judecată din 24.06.2021, instanța a întreat pe inculpat dacă recunoaște săvârșirea faptei și dacă solicită ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți, aducându-i-se la cunoștință dispozițiile art.374 alin.4 și art.396 alin. 10 Cod procedură penală.

Inculpatul a declarat că recunoaște în întregime fapta reținută în sarcina lui iar instanța, ascultând și concluziile părților și ale procurorului, având în vedere dispozițiile art. 375 alin. 3 Cod procedură penală, a respins cererea de judecare în procedură simplificată formulată de inculpat, după care a procedat la cercetarea judecătorească.

Cercetarea judecătorească:

La termenul de judecată din 24.06.2021, au fost încuviințate probele din dosarul de urmărire penală, nefiind solicitate probe noi.

Analizând materialul probator administrat în cursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești, instanța de fond a reținut următoarea situație de fapt:

La data de 24.07.2018, A, în calitate de administrator al R.C.SRL, a sesizat Postul de Poliție O. din cadrul IPJ D. cu privire la faptul că Y, domiciliat în ..., a distrus două geamuri de tip TouchScreen și un monitor de la două aparate tip SlotMachine închiriate către A. SRL, cu sediul în com. O., jud. D., prejudiciul cauzat ridicându-se la suma de 718 euro.

În urma cercetărilor efectuate, s-a stabilit că, în realitate, autorul faptei este X.

Fiind audiat la data de 15.04.2019, A a declarat că, în seara zilei de 09.07.2018, în jurul orei 21.40, a fost anunțat telefonic de către numitul B, barman în cadrul A. SRL, că numitul X a distrus cu pumnul două geamuri de tip TouchScreen și un monitor de la două aparate tip SlotMachine, închiriate de societatea menționată de la R.C.SRL, de față la incident fiind martorul C.

La data de 04.04.2019 s-a procedat la audierea martorului B care a declarat că, în seara zilei de 09.07.2018, în jurul orei 21.00, în incinta barului A. SRL în care își desfășoară activitatea în calitate de barman, se aflau inculpatul X care juca concomitent la două aparate, precum și martorii C. și D care consumau un suc la o masă situată vizavi de aparatele de joc. La un moment dat, a auzit două lovituri puternice din zona aparatului de joc și i-a auzit pe cei doi spunându-i inculpatului: „Ce-ai făcut mă, le-ai spart?”, iar inculpatul a răspuns: „Pe amândouă” și a ieșit din bar.

La data de 18.04.2020, martorul B a precizat că l-a auzit, dar l-a și văzut pe inculpat în timp ce provoca distrugerile la cele două aparate SlotMachine, iar ulterior, proprietarul aparatelor a remediat în totalitate distrugerile, fiind atașate la dosar fotografii „cu distrugerile provocate de X”.

În același sens este și declarația martorului C care a relatat că, în seara zilei de 09.07.2018, în timp ce se afla în incinta barului A.SRL, împreună cu D, a auzit două lovituri puternice la cele două aparate de joc din dreapta sa, a realizat că inculpatul X le-a spart și, întrebându-l „Ce ai făcut? Ai spart aparatele?”, acesta i-a răspuns aproximativ: „Dă-le dracu”.

Conform declarației martorului D, la data de 09.07.2018 se afla în incinta barului A. SRL, împreună cu C. În incinta barului era și inculpatul X care juca la două aparate. În timp ce se uita pe telefonul mobil, a auzit zgomote din zona aparatelor, ca și cum acestea ar fi fost sparte, X părăsind imediat după aceea barul. A văzut cele două aparate și a realizat că au fost distruse de inculpat.

Prin rechizitoriul întocmit la data de 15.07.2020 în Dosarul nr. .../P/2018, Parchetul de pe lângă Judecătoria M. a dispus trimiterea în judecată în stare de libertate a inculpatului X, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *distrugere* prev. de art. 253 alin.1 Cod penal, constând în aceea că, la data de 09.07.2018, în jurul orei 21.30, în timp ce se afla în barul A. SRL din com. O., nr. ..., jud. D., a distrus două geamuri de tip TouchScreen și monitorul de la două aparate tip SlotMachine, aparținând R. C. SRL, prejudiciul cauzat fiind de 718 euro.

Potrivit art. 253 alin. 1 Cod penal, *distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a unui bun aparținând altuia ori împiedicarea luării măsurilor de conservare sau*

de salvare a unui astfel de bun, precum și înlăturarea măsurilor luate se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Potrivit art. 253 alin. 6 Cod penal, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

La fila 29 din dosarul de urmărire penală se regăsește o factură din data de 11.07.2018 pentru suma de 718 euro (netradusa), privind costul de reparație al bunurilor ce constituie obiectul material al infracțiunii. Nu sunt însă elemente din care să rezulte că bunurile incluse în factură sunt cele care ar fi înlocuit bunurile reclamate ca fiind distruse.

Totodată, la fila 46 din dosarul de urmărire penală se regăsește o altă factură din data de 26.03.2019 pentru suma de 26.600 euro (netradusa). Nu rezultă din dosarul de urmărire penală ce reprezintă această factură, emisă la aproape un an de la săvârșirea infracțiunii.

Conform dispoziției instanței, la fiecare termen de judecată acordat în cauză, inclusiv la termenul de judecată din data de 24.06.2021, persoana vătămată R.C.SRL a fost citată la adresa cu care figurează la Registrul Comerțului cu mențiunea de a depune documentele de proveniență pentru bunurile ce fac obiectul dosarului. Persoana vătămată nu s-a conformat și nici nu s-a prezentat la niciun termen de judecată.

Potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului întocmit la data de 26.02.2019 de organele de cercetare din cadrul IPJ D., Poliția Municipiului M., Secția 6 (fila 48 d.u.p), bunurile distruse se aflau în incinta A. SRL și au fost efectuate modificări la locul faptei, distrugerile fiind remediate total.

Coroborând cele de mai sus, rezultă că nu există nicio probă concretă prin care să se poată stabili că R.C. SRL deține bunurile ce reprezintă obiectul material al infracțiunii de distrugere.

Hotărârea instanței trebuie să fie temeinică, bazată pe dovezi convingătoare de natură să înlătore orice urmă de îndoială, garantându-se astfel dreptul la un proces echitabil.

Condiția esențială pentru varianta tip a infracțiunii de distrugere, prev. de art. 253 alin. 1 C.pen., este ca bunul să aparțină unei alte persoane decât făptuitorul, răspunderea penală putând fi angajată la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, respectiv a persoanei care deține acel bun.

Doctrina și practica judiciară admit că are calitatea de subiect pasiv adiacent și persoana care, fără a fi proprietar al bunului, justifică anumite drepturi cu privire la bun și care a suferit o pagubă prin distrugerea lui.

Prin urmare, pentru reținerea infracțiunii de distrugere nu are relevanță cu ce titlu persoana vătămată deține acel bun, singura condiție fiind ca deținătorul să fie altă persoană decât făptuitorul.

Cu toate acestea, deținătorul cu orice titlu al bunului trebuie să fie identificat în mod concret pentru ca instanța să poată verifica dacă plângerea prealabilă este formulată în mod legal de persoana care justifică un drept cu privire la acel bun. Lipsa probelor cu privire la deținătorul bunurilor ce fac obiectul infracțiunii de distrugere echivalează cu lipsa plângerii prealabile.

Dacă s-ar accepta altă interpretare, inculpatul ar fi lipsit de posibilitatea de a beneficia de retragerea plângerii prealabile din partea persoanei vătămate, fapt ce ar fi înlăturat răspunderea penală a acestuia pentru fapta de distrugere, situație ce echivalează cu încălcarea dreptului la apărare și la un proces echitabil.

Față de cele de mai sus, instanța a pronunțat încetarea procesului penal, în temeiul art. 396 alin. 1 și 6 Cod procedură penală rap. la art. 16 alin. 1 lit. e teza I.

În temeiul art. 275 alin. 3 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare avansate de stat rămân în sarcina acestuia.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria M., solicitând desființarea sa și trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond pentru soluționarea acțiunii penale.

S-a arătat că în mod eronat s-a concluzionat că lipsește plângerea prealabilă, aceasta existând la dosarul de urmărire penală, iar pe de altă parte din probele administrate în faza de urmărire penală, declarațiile persoanei vătămate, declarațiile de martori, înscrisuri, s-a dovedit faptul că bunurile obiect material al infracțiunii de distrugere s-au aflat în proprietatea SC R.C. SRL, al cărui administrator a înregistrat sesizarea, astfel că nu se impunea încetarea procesului penal pornit împotriva inculpatului.

Curtea, examinând hotărârea apelată pe baza actelor și lucrărilor dosarului, în raport de motivele invocate de apelantul Parchetul de pe lângă Judecătoria M., dar și din oficiu sub toate aspectele, a constatat că apelul declarat de acesta este fondat, pentru următoarele considerente:

Prin sentința penală nr.464/08.07.2021 pronunțată de Judecătoria M., în dosarul nr. xxxx/xxx/2020, s-a dispus în temeiul art. 396 alin. 1 și 6 Cod procedură penală rap. la art. 16 alin. 1 lit. e teza I Cod procedură penală încetarea procesul penal față de intimatul inculpatul X sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *distrugere* prev. de art. 253 alin.1 Cod penal, apreciind instanța de fond că lipsește plângerea prealabilă.

Curtea a constatat că intimatul inculpat X, la termenul din data de 24.06.2021, a solicitat ca judecarea cauzei să se facă în procedura recunoașterii învinuirii, conform art.374 alin.4 Cod proc.pen., rap. la prev.art.375 Cod proc.pen., sens în care instanța de fond a încuviințat probele cu înscrisuri administrate în cursul urmăririi penale, fără a administra alte probe, și a acordat cuvântul pe fondul cauzei.

Curtea a reținut că instanța de fond nu a pus în discuția părților lipsă plângerii prealabilă, formulate de intimata persoană vătămată SC R.C. SRL, analizând acest aspect direct prin sentința apelată.

Potrivit art. 349 alin. 1 C.pr.pen. cu referire la art. 8 C.pr.pen., art. 21 alin. 3 din Constituție și art. 47 teza a II-a din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, instanța soluționează cauza dedusă judecării cu garantarea *respectării drepturilor părților* - cu precădere a *dreptului la un proces echitabil* - și asigurarea administrării probelor pentru lămurirea completă a împrejurărilor cauzei, în scopul aflării adevărului.

De asemenea, conform art. 351 alin. 1 C.pr.pen., judecata cauzei se face cu respectarea *principiilor oralității, nemijlocirii și contradictorialității*.

În acest sens, ținând cont de împrejurarea că, în jurisprudența sa constantă, Curtea europeană a statuat în sensul încălcării dreptului la un proces echitabil în situația neadministrării nemijlocite a probelor de către judecătorul din cadrul primei instanțe de fond - ipoteză neprevăzută în mod expres în Codul de procedură penală român - Curtea a apreciat că standardul de protecție a drepturilor părților la un proces echitabil, astfel cum acesta este reglementat prin Convenția europeană și aplicat de către instanța europeană în jurisprudența sa, este superior celui prevăzut în legislația internă, astfel încât urmează a fi aplicat cu prioritate.

Prin urmare, având în vedere că, pe de o parte, prin sentința penală pronunțată prima instanță nu a soluționat în integralitate fondul cauzei, din perspectiva nereadministrării probelor, iar pe de altă parte, că dispozițiile art. 421 pct. 2 lit. b C.pr.pen., aplicabile în cauză ca urmare a soluției de admitere a apelurilor, nu prevăd în mod expres posibilitatea trimiterii cauzei spre rejudecare la aceeași instanță în situația în care judecătorul nou desemnat în cauză în urma modificării componenței completului de judecată nu a readministrat în mod nemijlocit probatoriul cauzei, Curtea a constatat că devin incidente prevederile art. 2 paragraful 1 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Astfel, Curtea a apreciat că nu poate proceda, pentru prima dată, la readministrarea probatoriului neadministrat de către judecătorul din cadrul primei instanțe care a dispus soluția în mod definitiv, în calea devolutivă de atac a apelului, singura, de altfel, în materie penală, - întrucât o astfel de soluție ar fi de natură a încălca tuturor participanților la proces, dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală, drept care nu face distincție sub aspectul soluționării de către instanțe a laturii penale și/sau a laturii civile a cauzei.

Așadar, potrivit art. 2 paragraful 1 teza I din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană, orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară.

Din această perspectivă, potrivit art. 408 alin. 1 rap. la art. 38 alin. 2 C.pr.pen., împotriva sentinței penale pronunțate de către judecătoria se poate exercita calea de atac a apelului ce se judecă de către curtea de apel, instanță de control judiciar care are plenitudine de jurisdicție în soluționarea cauzei în ansamblul său.

Cu toate acestea, Curtea a apreciat că efectul devolutiv al apelului, reglementat în mod expres prin dispozițiile art. 417 C.pr.pen., nu trebuie interpretat ca impunând instanței de control judiciar o rejudecare completă a fondului în situația neîndeplinirii - indiferent din ce cauză - a acestei condiții de către instanța de fond, chiar și cu privire doar la anumite aspecte ale cauzei.

Astfel, efectul devolutiv nu poate fi înțeles nici ca o administrare a întregului material probatoriu, în sensul efectuării întregii cercetări judecătorești de către instanța de apel, nici ca o suplinire a omisiunii instanței de a se pronunța asupra unor aspecte deosebit de importante ale cauzei, cum sunt cele referitoare la audierea părților și administrarea probatoriului.

Curtea a apreciat, că procedând la soluționarea cauzei fără a pune în discuția părților a aspectului invocat din oficiu privând lipsă plângerii prealabilă, și fără a administra probatoriu în cauză, instanța de fond a pronunțat o hotărâre nelegală, cu consecința casării cauzei și trimiterii acesteia spre rejudecare, la aceeași instanță, urmând ca aceasta să aibă în vedere criticile formulate pe fondul cauzei de apelantul Parchetul de pe lângă Judecătoria M.

În consecință, raportat la considerentele mai sus expuse, Curtea în baza art.421 pct.2 lit.b C.p.p. , rap. la prev.art.6 din CEDO, a admis apelul formulat de Parchetul de pe lângă Judecătoria M. împotriva sentinței penale nr. 464/08.07.2021 pronunțată de Judecătoria M., a desființat sentința penala apelata si, în consecință, a **trimis cauza spre rejudecare** la aceeași instanță, respectiv Judecătoria M.

Cheltuielile judiciare au rămas în sarcina statului.

*Autorul sintezei,
Judecător Silviu Florentin Grădină*

[6]. Pedeapsa - scopul educativ

Index tematic: Cod penal

Legislație relevantă : art. 68 Cod penal

Rezumatul problemei de drept:

Pedeapsa este sancțiunea penală aplicată de instanța de judecată inculpatului care a săvârșit o infracțiune. Pedeapsa este pronunțată în numele și în scopul apărării interesului public, iar nu al inculpatului.

Scopul pedepsei este finalitatea urmărită prin aplicarea pedepsei, respectiv prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, respectiv protecția societății prin menținerea ordinii de drept.

Curtea a dat eficiență în principal atitudinii de recunoaștere și regret a faptei de către inculpat în fața instanței de apel și a apreciat că scopul educativ al pedepsei poate fi atins și fără executarea acesteia în regim privativ de libertate.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr. 64 din data de 17 ianuarie 2022

Prin sentința penală nr. 249 din data de 01 octombrie 2021 pronunțată de Judecătoria R.S., în baza art. 335 alin. 1 Cod Penal a fost condamnat inculpatul X, la pedeapsa de 1 an închisoare ce va fi executată în regim de detenție.

În baza art.274 alin.1 Cod procedură penală inculpatul a fost obligat la plata sumei de 400 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat (200 lei în faza de judecată și 200 lei în faza de urmărire penală).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că prin rechizitoriul din data de 05.03.2020 pronunțat de Parchetul de pe lângă Judecătoria R.S. în dosar nr. .../P/2019, a fost trimis în judecată în stare de libertate inculpatul X, cercetat în stare de libertate sub aspectul comiterii infracțiunii de conducerea unui vehicul fără permis de conducere, prev. de art. 335 alin. 1 Cod penal.

În actul de sesizare s-a reținut că la data de 09.03.2019, lucrătorii de politie din cadrul Secției ... Politie Rurală Z. s-au sesizat din oficiu cu privire la comiterea de către inculpatul X a infracțiunii prev. de art. 335 al. 1 Cod penal.

Din coroborarea probelor administrate în cauză a rezultat următoarea situație de fapt:

În data de 09.03.2019, în jurul orei 03:00, fiind în exercitarea atribuțiilor de serviciu, pe raza com. B., lucrătorii din cadrul Secției ... Politie Rurală Z. au oprit autoturismul marca Audi cu nr. de înmatriculare ... care se deplasa pe DJ ..., din direcția loc. C. spre loc. B., pentru un control de rutină.

Procedând la identificarea conducătorului autoturismului oprit, lucrătorii de politie au constatat că acesta se numește X, iar în urma verificărilor efectuate în bazele de date a rezultat că acesta nu deține permis de conducere.

Prin adresa nr. .../25.04.2019 SPCRPCÎV B. a comunicat faptul că inculpatul nu figurează în evidente ca deținător de permis de conducere pentru nicio categorie de autovehicule.

Fiind audiat în calitate de suspect, respectiv de inculpat, numitul X a declarat că în data de 07.03.2019 a plecat din localitatea ..., Franța conducând autoturismul marca Audi, cu nr. de înmatriculare ..., cu scopul de a ajunge la domiciliul său din com. G., jud. B., fără a fi posesorul unui permis de conducere. Pe tot acest traseu de aprox. 2350 Km, inculpatul a condus singur autoturismul identificat, până în noaptea de 09.03.2019 când pe raza comunei B., jud. B. a fost depistat de echipajul de politie conducând fără permis auto.

Cu ocazia audierii în calitate de martori, numiții A și B - pasageri în mașina condusă de către inculpat - au declarat că la data de 07.03.2019, au plecat din localitatea ..., Franța, îndreptându-se către com. G., jud. B., cu autoturismul marca Audi, cu nr. de înmatriculare ..., condus de inculpatul X.

Martorii au declarat că pe parcursul întregului drum de aprox. 2350 km inculpatul a fost singurul care a condus autovehiculul, aceștia fiind de fată la momentul în care în noaptea de 09.03.2019, pe raza comunei B., jud. B., X a fost oprit de către echipajul de poliție pentru un control de rutină. Ambii martori au precizat că nu cunoșteau faptul că inculpatul nu deținea permis de conducere.

Situația de fapt mai sus menționată s-a susținut cu următoarele mijloace de probă: declarație suspect/ inculpat, declarații martori, adresa nr. .../25.04.2019 SPCRPCÎV, înscrisuri.

Prin Încheierea din data de 06.07.2020 (pronunțată în dosarul Judecătorei R.S. nr. xxx/xxx/2020/a1) s-a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală. De asemenea, s-a dispus începerea judecării cauzei.

Analizând actele și lucrările dosarului:

Instanța de fond a reținut următoarea situație de fapt: la data de 09.03.2019, inculpatul X, a condus pe drumurile publice autoturismul marca Audi cu nr. de înmatriculare ..., deplasându-se pe DJ ..., din direcția loc. C. spre loc. B., fără a poseda permis de conducere.

Pentru a reține această situație de fapt, instanța a avut în vedere următoarele:

- procesul – verbal din 09.03.2019 (filele 4, 5 dosar U.P.);
- declarația de inculpat din faza de urmărire penală (filele 14 – 15 dosar U.P.);
- adresa Instituției Prefectului Județului B. nr./25.04.2019 (fila 28 dosar U.P.);
- declarația martorului A din faza de judecată;
- declarația martorului B din faza de judecată;
- celelalte probe administrate în cauză.

Conform art. 335 alin. 1 Cod penal „Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.”.

Sub aspectul laturii obiective, instanța de fond a reținut că elementul material constă în fapta inculpatului care, la data de 09.03.2019, a condus pe drumurile publice autoturismul marca Audi cu nr. de înmatriculare ..., fără a poseda permis de conducere.

În ceea ce privește urmarea imediată, infracțiunea incriminată de legea penală este o infracțiune de pericol abstract.

Sub aspectul laturii subiective, așa cum reiese din textul de lege, fapta se săvârșește cu vinovăție în modalitatea intenției, astfel cum este prevăzută de dispozițiile art. 16 alin. 3 Cod penal.

În speța de față inculpatul a acționat cu intenție prevăzând rezultatul încălcării prevederilor legale care reglementează circulația pe drumurile publice.

Având în vedere considerentele în fapt și în drept anterior menționate instanța a reținut că fapta există, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii ce face obiectul sesizării, a fost săvârșită de inculpat cu vinovăție și sunt suficiente probe pentru a permite stabilirea unei pedepse.

La individualizarea pedepsei au fost avute în vedere dispozițiile art.74 Cod penal privind criteriile generale de individualizare, luând în calcul: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, mijloacele folosite, starea de pericol creată, natura și gravitatea rezultatului produs, motivul și scopul săvârșirii faptei, antecedentele penale ale inculpatului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal precum și nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială a inculpatului.

Instanța a constatat că inculpatul nu are antecedente penale așa cum rezultă din copia de pe cazierul judiciar aflată la fila 48 dosar instanță.

Față de cele de mai sus, în raport de condițiile concrete din prezenta cauză, instanța de fond a aplicat inculpatului o pedeapsă de 1 an închisoare.

A mai constatat instanța că în cauză nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere deoarece inculpatul nu și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității așa cum prevede art. 91 alin. 1 lit. c) Cod penal.

În baza art. 274 alin.1 Cod procedură penală inculpatul X a fost obligat la plata sumei de 400 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat (200 lei în faza de judecată și 200 lei în faza de urmărire penală).

Împotriva acestei sentințe, în termen legal a declarat apel inculpatul X, solicitând desființarea sa în parte, cu consecința schimbării modalității de individualizare a pedepsei în sensul aplicării disp. art. 91 Cod penal, privind suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, având în vedere că inculpatul a recunoscut fapta, și-a exprimat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității.

Curtea, examinând sentința apelată în raport de criticile formulate, de actele și lucrările dosarului, dar și din oficiu, sub toate aspectele de fapt și de drept, conform art. 417 alin. 2 Cod procedură penală, a constatat că apelul este fondat, urmând a fi admis ca atare, pentru considerentele ce succed:

Prin sentința penală apelată, față de apelantul inculpat X, s-a dispus condamnarea la pedeapsă de 1 (un) an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere, pedeapsă ce urmează a fi executată în regim privativ de libertate, conform art.60 Cod pen.

Curtea a constatat că apelantul inculpat nu s-a prezentat la judecarea cauzei de către instanța de fond, iar aceasta în urma efectuării cercetării judecătorești, a constatat existența faptei dedusă judecății și a dispus condamnarea acestuia.

Realizând propriul examen al materialului probator administrat în cauză, Curtea a constatat că în data de 09.03.2019, în jurul orei 03:00, apelantul inculpat X, a condus pe drumurile publice, respectiv pe DJ ..., din direcția loc. C. spre loc. B. autoturismul marca Audi cu nr. de înmatriculare ... , fără a posedă permis de conducere.

Totodată din probele administrate pe parcursul urmăririi penale, la instanța de fond și la judecarea prezentului apel, se constată că apelantul inculpat a condus autoturismul marca Audi cu nr. de înmatriculare ... , fără a posedă permis de conducere, încă din data de 07.03.2019 când a plecat din localitatea ..., Franța, cu destinația comună G., județul B.

Curtea a constatat existența infracțiunii reținute în sarcină apelantului inculpat, prin actul de sesizare a instanței, comiterea faptei de către acesta cu forma de vinovăție prevăzută de lege, intenție indirectă, și inexistența vreunei cauze justificative sau de neimputabilitate.

Curtea, a constatat că instanța de fond a făcut o corectă aplicare a prevederilor art. 74 C.pen. la stabilirea cuantumului pedepsei aplicate inculpatului apelant, având în vedere împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal și nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Individualizarea pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Un rol primordial în aprecierea stabilirii și aplicării pedepsei îl are pericolul social al faptei, sens în care valorile ocrotite de legea penală trebuie evidențiate atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru reeducarea inculpatului, iar pentru ca pedeapsa să-și realizeze funcțiile și scopul avute în vedere de legiuitor, aceasta trebuie să corespundă sub aspectul duratei și naturii sale, gravității faptei comise, potențialului de pericol social, pe care, în mod real îl prezintă persoana inculpatului, precum și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența sancțiunii.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are, pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, concretizând dezaprobarea legală și judiciară atât în ceea ce privește fapta penală săvârșită, cât și în ceea ce privește comportarea făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Curtea a apreciat că deși dozarea pedepsei aplicate inculpatului de către instanța de fond, este corect individualizată, scopul educativ al acesteia poate fi atins și fără executarea acesteia în regim privativ de libertate.

Curtea a dat eficiență în principal atitudinii de recunoaștere și regret a faptei de către inculpat în fața instanței de apel, sens în care constatând îndeplinite condițiile prevăzute de art.91 Cod proc.pen., sens în care în baza art. 421 pct.2 lit.a Cod proc.pen., a admis apelul formulat de inculpatul X împotriva sentinței penale nr.249/01.10.2021 pronunțată de Judecătoria R.S., pe care a va desființat-o, în parte și, rejudecând:

În baza art. 335 alin. 1 Cod pen. a condamnat pe inculpatul X la pedeapsa de 1 (un) an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere.

În baza art. 67 C.p. a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 66 alin.1 lit. a și b Cod pen., respectiv dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat pe o perioadă de 2 ani de la rămânerea definitivă a prezentei hotărâri, pedepsele complementare urmând a se executa în condițiile art. 68 alin. 1 lit. b Cod pen.

În baza art. 65 Cod pen. a aplicat aceluiași inculpat pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prev. de art. 66 alin.1 lit. a și b C.p.

În baza art. 91 Cod pen. a dispus suspendarea executării sub supraveghere a pedepsei de 1 (un) an închisoare aplicată în cauză pe o perioadă de 3 ani, termen de supraveghere stabilit în condițiile art. 92 alin.1 C.p.

În baza art. 93 alin.1 C.p., pe durata termenului de supraveghere, a luat față de inculpat următoarele măsuri de supraveghere:

1. Să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta;
2. Să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
3. Să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile;
4. Să comunice schimbarea locului de muncă;
5. Să comunice informații și documente de natura a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art.93 alin.2 lit.b C.p., a impus condamnatului să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate.

În baza art. 93 alin.3 C.p., pe parcursul termenului de supraveghere, inculpatul va presta o munca neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 90 de zile în cadrul Primăriei Comunei G., jud. B. sau în cadrul Administrației publice locale, lucrări de întreținere și curățenie Comuna G., jud. B.

În baza art. 404 alin.2 C.p.p. a pus în vedere inculpatului consecințele prev. de art. 96 C.p. în cazul nerespectării măsurilor de supraveghere dispuse sau în cazul săvârșirii de noi infracțiuni, situații care vor atrage revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

A menținut celelalte dispoziții ale sentinței penale atacate, care nu sunt contrare prezentei decizii.

Cheltuielile judiciare au rămas în sarcina statului.

*Autorul sintezei,
Judecător Silviu Florentin Grădină*

[7]. Pedepse complementare – aplicate nelegal

Index tematic: Cod penal

Legislație relevantă : art. 68 Cod penal

Rezumatul problemei de drept:

În cazul în care se dispune suspendarea sub supraveghere a pedepsei principale aplicate, potrivit art.91 Cod pen, executarea pedepselor complementare se face de la data rămânării definitive a hotărârii de condamnare, prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, conform prevederilor art.68 alin.1lit.b Cod pen.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr. 66 din data de 17 ianuarie 2022

Prin sentința penală nr. 598 din data de 19 august 2021 pronunțată de Judecătoria M., în baza art. 336, al. 1, C. pen. și art. 396, al.10, C. pr. pen. a fost condamnat inculpatul X la o pedeapsă de 9 luni închisoare pentru săvârșirea la data de 13.12.2019 a unei infracțiuni de conducere pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice.

Potrivit art. 65 alin. (1) și art. 66 alin. (1) lit. a), b) și i) din Codul penal, s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie constând în interzicerea exercitării drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și de a conduce autovehicule, de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale și dreptul de a conduce autovehicule.

Potrivit art. 67 și art. 66 alin. (1) lit. a), b) și i) din Codul penal, s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară constând în interzicerea exercitării drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și de a conduce autovehicule, pe o perioadă de 2 ani după executarea pedepsei principale și dreptul de a conduce autovehicule.

În baza art. 91 C. pen., s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și a fost stabilit un termen de supraveghere de 3 ani, conform dispozițiilor art. 92 C. pen.

În baza art. 93 alin. 1 C. pen, inculpatul a fost obligat ca pe durata termenului de supraveghere să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

- a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune P., la datele fixate de acesta;
- b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
- c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile;
- d) să comunice schimbarea locului de muncă;
- e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art. 93 alin.2 C.pen., inculpatul va frecventa un program de reintegrare socială derulat de către serviciul de probațiune sau organizat în colaborare cu instituții din comunitate, în condițiile stabilite de instanță.

În temeiul art.93 alin.3 C.pen., pe parcursul termenului de supraveghere, inculpatul va presta o muncă neremunerată în folosul Primăriei com. F.P., jud. P. sau în folosul școlilor de pe raza com. F.P., entități din comunitate ce figurează în baza de date a serviciului de probațiune, pe o perioadă de 90 zile.

În baza art. 91 alin. (4) C. pen., s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 96 C. pen., referitoare la revocarea beneficiului suspendării executării pedepsei în cazul nerespectării măsurilor de supraveghere ori neexecutării obligației ce îi revine sau a săvârșirii unei noi infracțiuni în termenul de supraveghere.

În baza art. 274, al. 1, C. pr. pen. inculpatul a fost obligat la plata sumei de 300 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că prin *Rechizitoriul nr. .../P/2019 emis la data de 20.04.2021 de către Parchetul de pe lângă Judecătoria M. și înregistrat pe rolul judecătoriei la data de 23.04.2021, sub numărul xxx/xxx/2021, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului X, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de „conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe”, prev. de art. 336 alin. 1 din Codul Penal.*

În cuprinsul actului de sesizare a instanței s-a reținut următoarea situație de fapt:

La data de la data de 13.12.2019, pe DN ..., pe raza comunei I.L.C., la intersecția dintre DN ... și DJ ... a avut loc un eveniment rutier în care au fost implicate trei autovehicule.

La fața locului s-au deplasat organele de cercetare penală din cadrul Postului de Poliție I.L.C. care au procedat la identificarea conducătorilor auto implicați în evenimentul rutier în persoana numiților A care a condus ansamblul format din cap tractor marca Mercedes-Benz cu nr. de înmatriculare ... și semiremorca cu nr. de înmatriculare ..., respectiv, X care a condus autobuzul marca Mercedes-Benz cu nr. de înmatriculare ...

Cei doi conducători auto au fost testați cu aparatul etilotest marca Drager, rezultatul fiind de 0,00 mg/l alcool pur în aerul expirat pentru A și 1,03 mg/l alcool pur în aerul expirat pentru X, la ora 12,25.

Numitul X a fost condus la Spitalul Municipal M. unde i-au fost recoltate doua probe biologice, rezultatul fiind după cum urmează: proba I a fost recoltată la data de 13.12.2019, la orele 12:40, valoarea rezultatului fiind de 2,68 – cantitate de alcool exprimată în g la 1000 ml sânge (g%0), iar proba a II-a a fost recoltată la data de 13.12.2019, la ora 13:40, valoarea rezultatului fiind de 2,36 – cantitate de alcool exprimată în g la 1000 ml sânge (g%0), conform Buletinului de analiză toxicologică nr. .../xxx/17.12.2019, emis de Serviciul Județean de Medicină Legală D.

La data de 18.03.2020, cu ocazia audierii în calitate de suspect a numitului X acesta a solicitat efectuarea unei expertize pentru calcularea retroactivă a alcoolemiei la INML „Mina Minovici” București.

La data de 21.10.2020, INML „Mina Minovici” București a emis raportul de expertiză medico-legală de recalculare a alcoolemiei a numitului X, nr. .../xxxxx/2020 din care rezultă faptul că, la ora 12,00 inculpatul avea o alcoolemie de 2,89 cantitate de alcool exprimată în g la 1000 ml sânge (g%0).

Cu ocazia audierii în prezența apărătorului ales, inculpatul X a recunoscut comiterea infracțiunii prev. de 336 alin. 1 din Codul Penal reținută în sarcina sa, confirmând că, la data de 13.12.2019, între orele 09,00-10,00 a consumat aproximativ 0,5 litri țuică, iar în jurul orei 11,00, „am fost contactat de către patronul la care eram angajat, respectiv, numitul B care mi-a solicitat să duc autobuzul la domiciliul său, situat în com. I.L.C., sat G., jud. D. pentru a-l spăla. Mi-a fost rușine să îi spun patronului că am consumat alcool, fapt pentru care m-am urcat la volanul autobuzului singur și am plecat către locul indicat de acesta”, ulterior fiind implicat în accidentul rutier produs pe raza comunei I.L. C., la intersecția dintre DN ... și DJ

Pe parcursul urmăririi penale inculpatul a recunoscut fapta și s-a prezentat la chemarea organelor de urmărire penală.

Prin Încheierea de ședință din Camera de Consiliu din data de 07.06.2021, dosar nr. xxx/xxx/2021/a1, judecătorul de cameră preliminară a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, hotărând începerea judecății.

La primul termen înainte de începerea cercetării judecătorești, inculpatul a optat pentru judecarea cauzei conform procedurii simplificate, numai în baza probelor administrate în cursul

urmăririi penale și recunoscând acuzația ce i-a fost adusă, cererea fiindu-i admisă și pe considerentul că infracțiunea imputată nu este pedepsită cu închisoarea pe viață.

Situația de fapt a rezultat din următoarele mijloace de probă:

- proces verbal de constatare a infracțiunii flagrante (f. 5-6 dup);
- buletin de analiză toxicologică nr. .../xxx/17.12.2019, emis de Serviciul Județean de Medicină Legală D. (f. 14 dup);
- raportul de expertiză medico-legală nr. .../xxxxx/2020 al I.N.M.L. Mina Minovici București (f. 15-16 dup);
- proces-verbal testare X (f. 46 dup);
- documente tip de recoltare a probelor biologice (f. 8-13 dup);
- fișa cazier judiciar X (f. 20 dup);
- copii xerox ale documentelor de identitate, permisului de conducere și a actelor aparținând autoturismului marca Mercedes – Benz, cu nr. de înmatriculare ... (f. 47-51 dup);
- declarație suspect X (f. 23-24 dup);
- declarația inculpatului X (f. 30-31 dup).

În drept, fapta inculpatului X, care, la data de 13.12.2019, în jurul orelor 12,00, a condus autobuzul marca Mercedes-Benz cu nr. de înmatriculare ..., pe DN ..., pe raza localității I.L.C., jud. D., având o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge, întrunește conținutul constitutiv al infracțiunii de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prev. de art. 336 alin. 1 din Codul Penal.

Sub aspectul *laturii obiective* a infracțiunii de *conducere a unui vehicul sub influența alcoolului*, prevăzută de art.336.alin 1 C.P. elementul material consta in conducerea de către inculpat a autobuzului marca Mercedes-Benz cu nr. de înmatriculare ... având o îmbibație alcoolică de peste 0.80 g/l alcool pur in sânge , la data de 13.12.2019,cand pe raza comunei I.L.C., la intersecția dintre DN ... si DJ ... a avut loc un eveniment rutier în care au fost implicate trei autovehicule.

Urmarea imediată a faptei o constituie starea de pericol pentru desfășurarea fluentă și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și pentru viața, integritatea corporală și sănătatea persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public și pentru proprietatea publică și privată, starea de ebrietate manifestându-se prin încetinirea activității sistemului nervos central, fiind astfel incompatibilă cu conducerea în siguranță a unui autovehicul.

Legătura de cauzalitate, având în vedere că este vorba despre o infracțiune de pericol, rezultă *ex re*, starea de pericol pentru valorile sociale ocrotite născându-se odată cu săvârșirea elementului material al infracțiunii.

Sub aspectul laturii subiective, inculpatul a săvârșit infracțiunea în modalitatea intenției indirecte, prevăzută de art. 16 alin. 3 lit. b) C.P., deoarece, chiar dacă nu a urmărit în mod expres să pună în pericol, prin conduita sa, valorile sociale menționate, a prefigurat și a acceptat eventualitatea acestei urmări a faptelor sale, fiind conștient că se află sub influența alcoolului atunci când s-a urcat la volanul autoturismului său.

Din fișa de cazier a inculpatului rezultă că acesta nu este cunoscut cu antecedente penale.

Pe parcursul urmăririi penale inculpatul a avut o atitudine sinceră și cooperantă, a recunoscut fapta și s-a prezentat la chemarea organelor de urmărire penală.

La individualizarea pedepselor aplicate, instanța, având în vedere și dispozițiile art. 74 Cod penal, a ținut seama de împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și de mijloacele folosite, de starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială a inculpatului.

Soluția instanței cu privire la stabilirea în concret a pedepsei a avut în vedere și starea de pericol concret generată de conduita inculpatului pentru siguranța circulației pe drumurile publice, în contextul în care numărul accidentelor rutiere este într-o continuă creștere, iar responsabilizarea tuturor participanților la trafic constituie o prioritate a autorităților abilitate în domeniu.

Din împrejurările săvârșirii infracțiunilor, reiese că inculpatul a nesocotit în mod grav dispozițiile legale privitoare la regulile de circulație și codul penal, punând în pericol însăși viața sa, dar mai ales a altor persoane nevinovate.

Exemplaritatea sancțiunii penale produce efecte, atât asupra conduitei infractorului, contribuind la reeducarea sa, cât și asupra altor persoane, care văzând constrângerea la care este supus acesta, sunt puse în situația de a reflecta asupra propriei lor comportări viitoare și de a se abține de la săvârșirea de infracțiuni.

Numai o pedeapsă justă și proporțională este de natură să asigure atât exemplaritatea cât și finalitatea acesteia, prevenția generală și specială, înscrise în Codul penal. Gravitatea concretă a unei activități infracționale trebuie stabilită consecutiv unui examen cuprinzător al tuturor elementelor interne, specifice faptei și făptuitorului.

Astfel, în baza art. 336, al. 1, C. pen. și art. 396, al.10, C. pr. pen. instanța a condamnat pe inculpatul X, la o pedeapsă de 9 luni închisoare pentru săvârșirea la data de 13.12.2019 a unei infracțiuni de conducere pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană aflata sub influența băuturilor alcoolice.

Potrivit art. 65 alin. (1) și art. 66 alin. (1) lit. a), b) și i) din Codul penal, instanța de fond a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie constând în interzicerea exercitării drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și de a conduce autovehicule, de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale și dreptul de a conduce autovehicule.

Potrivit art. 67 și art. 66 alin. (1) lit. a), b) și i) din Codul penal, instanța a aplicat inculpatului pedeapsa complementară constând în interzicerea exercitării drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat și de a conduce autovehicule, pe o perioadă de 2 ani după executarea pedepsei principale și dreptul de a conduce autovehicule.

În baza art. 91 C. pen., instanța de fond a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și a stabilit un termen de supraveghere de 3 ani, conform dispozițiilor art. 92 C. pen.

În baza art. 93 alin. 1 C. pen., instanța a obligat inculpatul ca pe durata termenului de supraveghere să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

- a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune P., la datele fixate de acesta;
- b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
- c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile;
- d) să comunice schimbarea locului de muncă;
- e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art. 93 alin.2 C.pen., inculpatul va frecventa un program de reintegrare socială derulat de către serviciul de probațiune sau organizat în colaborare cu instituții din comunitate, în condițiile stabilite de instanță.

În temeiul art.93 alin.3 C.pen., pe parcursul termenului de supraveghere, inculpatul va presta o muncă neremunerată în folosul Primăriei com. F.P., jud. P. sau în folosul școlilor de pe raza com. F.P., entități din comunitate ce figurează în baza de date a serviciului de probațiune, pe o perioadă de 90 zile.

În baza art. 91 alin. (4) C. pen., s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 96 C. pen., referitoare la revocarea beneficiului suspendării executării pedepsei în cazul nerespectării măsurilor de supraveghere ori neexecutării obligației ce îi revine sau a săvârșirii unei noi infracțiuni în termenul de supraveghere.

În baza art. 274, al. 1, Cod proc. penală inculpatul a fost obligat la plata sumei de 300 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal a declarat apel inculpatul X, solicitând desființarea sa, cu consecința aplicării unei pedepse orientată spre minimul special având în vedere infracțiunea comisă și dând eficiență disp. art. 61 Cod penal să se dispună aplicarea unei amenzi penale.

Totodată, s-a solicitat ca prestarea muncii în folosul comunității la care a fost obligat inculpatul să se facă ținându-se cont de starea de sănătate a acestuia dovedită cu înscrisuri medicale.

În ce privește aspectul invocat din oficiu de instanță privind momentul de la care curge pedeapsa complementară aplicată inculpatului prin hotărârea de condamnare s-a opinat că acesta

curge de la data rămânerii definitive a hotărârii, solicitându-se admiterea apelului și sub acest aspect.

Curtea, examinând sentința apelată în raport de criticile formulate, de actele și lucrările dosarului, dar și din oficiu, sub toate aspectele de fapt și de drept, conform art. 417 alin. 2 Cod procedură penală, a constatat că apelul este fondat în parte, urmând a fi admis ca atare, pentru considerentele ce succed:

Curtea raportat la motivele de apel formulate și a argumentelor prezentate de apelantul inculpat X a apreciat că hotărârea instanței de fond este temeinică cu privire la aspectele referitoare la existența infracțiunii deduse judecării, a cuantumului pedepsei aplicate inculpatului și a modalității de executare, dar este nelegală în privința modalității de executare a pedepselor complementare aplicate acestuia în cauză.

Curtea constată că în privința faptei dedusă judecării, hotărârea instanței de fond reprezintă rezultatul unei analize amănunțite și complete a mijloacelor de probă administrate, a unei interpretări juste și corecte a acestor probe și a dispozițiilor legale incidente, și cuprinde o expunere clară a argumentelor reținute și o motivare concisă și coerentă.

În acest sens, se constată că apelantul inculpat X, a înțeles să beneficieze de judecarea cauzei în condițiile art. 374 alin.4 Cod proc.pen. raportat la prevederile art.375 Cod proc.pen., iar prima instanță a examinat infracțiunile deduse judecării sub aspectul laturii obiective, a elementului material al fiecărei infracțiuni în parte și sub aspectul laturii subiective, sens în care a constatat existența faptelor deduse judecării și a dispus condamnarea apelantului inculpat.

Curtea a constatat faptul că instanța de fond a făcut referiri concrete cu privire la elementele de fapt reținute, precum și analiza probelor care au servit ca temei la adoptarea soluției în cauză.

Realizând propriul examen al materialului probator administrat în cauză, Curtea a constatat că în data de 13.12.2019, în jurul orelor 12,00, inculpatul apelant X, a condus autobuzul marca Mercedes-Benz cu nr. de înmatriculare ..., pe DN ..., pe raza localității I.L.C., jud. D., având o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge, ocazie cu care a fost implicat într-un accident rutier soldat cu daune materiale.

Curtea raportat la probele administrate în cursul urmăririi penale și la instanța de fond, constată existența infracțiunii reținută în sarcina apelantului inculpat, comiterea acesteia de către apelantul inculpat cu forma de vinovăție prevăzută de lege-intenție indirectă și inexistența vreunei cauze justificative sau de neimputabilitate.

Analizând, în concret, apărările formulate în cuprinsul motivelor de apel, ce privesc netemeinicia sentinței penale, apelate, Curtea constată că instanța de fond a făcut o corectă aplicare a prevederilor art. 74 C.pen., având în vedere împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal și nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

Individualizarea pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Un rol primordial în aprecierea stabilirii și aplicării pedepsei îl are pericolul social al faptei, sens în care valorile ocrotite de legea penală trebuie evidențiate atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru reeducarea inculpatului, iar pentru ca pedeapsa să-și realizeze funcțiile și scopul avute în vedere de legiuitor, aceasta trebuie să corespundă sub aspectul duratei și naturii sale, gravității faptei comise, potențialului de pericol social, pe care, în mod real îl prezintă persoana inculpatului, precum și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența sancțiunii.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are, pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, concretizând dezaprobarea legală și judiciară atât în ceea ce privește fapta penală săvârșită, cât și în ceea ce privește comportarea făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Curtea a apreciat că dozarea pedepsei aplicate inculpatului apelant a fost făcută cu respectarea dispozițiilor legale, corect reținute de instanța de fond, care a făcut aplicarea prevederilor art.396 alin.10 C.pen., privind reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă.

Astfel pedeapsa de 9 luni închisoare, aplicată apelantului inculpat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.336 alin.1, Cod penal, este apropiată de minimul rezultat în urma reducerii cu o treime a limitelor de pedeapsă, neimpunându-se reducerea acesteia.

Curtea a avut în vedere că fapta comisă de apelant în prezenta cauză are un grad de pericol social, ridicat, prin prisma consumului de substanțe alcool urmată ulterior de conducerea unui autovehicul, respectiv un autobuz, pe un tronson de drum principal intens circulat la ora depistării, cu o alcoolemie foarte ridicată de 2,89 g‰, așa cum s-a stabilit prin Raportul de expertiză medico-legală de recalculare a alcoolemiei a numitului X, nr. .../xxxxx/2020, sens în care nu se impune aplicarea pedepsei amenzii penale așa cum a solicitat apelantul inculpat în cauză.

Cu privire la modalitatea de executare a pedepsei, stabilite de instanța fondului, Curtea a apreciat că aceasta a făcut o corectă aplicare a prevederilor 91 Cod pen., Curtea a apreciat că această modalitate asigură înțelegerea de către inculpat a scopului preventiv educativ al pedepsei, măsurile de supraveghere impuse fiind de natură a atinge acest scop.

Cu privire la afecțiunile medicale de care suferă apelantul inculpat, raportat la obligația impusă acestuia de a presta muncă neremunerată în folosul comunității, Curtea a apreciat că acest aspect va fi analizat de consilierul de probațiune conform prevederilor Legii nr.253/2013.

Curtea a analizat sub aspectul nelegalității momentul de la care se execută pedepsele complementare aplicate de instanța de fond apelantului inculpat X și a constatat că în mod nelegal s-a dispus ca executarea acestora să se facă după executarea pedepsei principale conform art.68 alin.1 lit.c Cod pen., în condițiile în care instanța de fond a dispus suspendarea sub supraveghere a pedepsei principale aplicate, conform art.91 Cod pen., situație în care devin incidente prevederile art.68 alin.1 lit.b Cod pen., care prevăd că executarea pedepselor complementare se face de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

În consecință, Curtea în baza art.421 pct.2 lit.a C.p.p., a admis apelul formulat de inculpatul X împotriva sentinței penale nr. 598/19.08.2021 pronunțată de Judecătoria M.

A desființat în parte sentința penală apelată în privința pedepselor complementare aplicate apelantului inculpat X și rejudecând.

A menținut pedepsele complementare aplicate inculpatului X prin sentința penală nr. 598/19.08.2021 pronunțată de Judecătoria M., urmând ca executarea acestora să se facă conform prevederilor art.68 alin.1 lit.b Cod pen.

A menținut celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate, care nu sunt contrare prezentei decizii.

Cheltuielile judiciare au rămas în sarcina statului.

*Autorul sintezei,
Judecător Silviu Florentin Grădină*

Decizii Relevante

Trimestrul I 2022

Secția I Civilă

[1]. Obligarea la plata cheltuielilor de judecată. Calitatea de mandatar a președintelui asociației de proprietari

Rezumatul problemei de drept

Președintele asociației de proprietari are dreptul de formula acțiuni în instanță în numele asociației numai în baza unui mandat acordat de adunarea generală, cu excepția situației în care obiectul cererii îl reprezintă obligarea proprietarului la plata cotelor de contribuție restante la cheltuielile asociației, situație în care acest mandat nu este necesar.

Cheltuieli de judecată. Cerere de chemare în judecată formulată în numele reclamantului de către o persoană care nu și-a justificat calitatea de reprezentant. Posibilitatea obligării reclamantului la plata cheltuielilor de judecată în ipoteza pierderii procesului.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția I Civilă

Decizia civilă nr. 560 din data de 28 februarie 2022

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului ... sub nr. xxxx/xxx/2020, reclamanta Asociația de Proprietari X, prin reprezentant legal A, în calitate de președinte, în contradictoriu cu pârâta B, a solicitat ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se dispună:

1. constatarea nelegalei retrageri, de către pârâtă, a sumelor de bani existente în contul CEC BANK deschis pe numele reclamantei, în perioada 10.2018-06.2019;
2. obligarea pârâtei la restituirea sumelor de bani retrase din contul deținut la CEC BANK (fond reparații, fond penalități, fond rulment și fonduri speciale) anterior momentului demisiei din funcția de administrator;
3. obligarea pârâtei la restituirea elementelor de logistică, respectiv laptop, imprimantă, telefon și alte bunuri aflate în folosința sa, sustrase de pârâtă, alături de arhiva Asociației;
4. obligarea pârâtei la restituirea sumelor de bani încasate cu titlu de salariu pentru perioada aprilie-iunie 2019.

Tribunalul ..., prin sentința civilă nr. 1010/16 iunie 2021, a admis excepția lipsei dovezii calității de reprezentant a numitei A și a anulat cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta Asociația de Proprietari X, în contradictoriu cu pârâta B, pentru lipsa calității de reprezentant.

Împotriva sentinței civile nr. 1010/16 iunie 2021 au declarat apel reclamanta Asociația de proprietari X, considerând-o netemeinică și nelegală, solicitând admiterea apelului, schimbarea în tot a sentinței apelate și admiterea cererii introductive de instanță și pârâta B, solicitând admiterea apelului, iar pe fond admiterea cererii de obligarea a reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

Curtea a reținut că apelul reclamantei este nefondat, iar apelul pârâtei este fondat, pentru următoarele considerente:

În ceea ce privește apelul reclamantei, critica esențială a constat în aceea că instanța de fond a pronunțat o hotărâre nelegală și netemeinică, întrucât a ignorat prevederile art. 57 lit. a) din Legea nr. 196/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și administrarea condominiilor și nu a ținut cont de puterea de reprezentare a președintelui ales al Asociației de Proprietari X, conform procesului - verbal al Adunării Generale, deus la dosar.

Această critică a fost nefondată.

Tribunalul a reținut corect că cererea de chemare în judecată, având ca obiect angajarea răspunderii patrimoniale a pârâtei, a fost formulată de către o persoană juridică, Asociația de proprietari X, prin reprezentantul său legal A.

Potrivit art. 194 lit. b) teză finală C.p.c. „dovada calității de reprezentant, în forma prevăzută la art. 151, se va alătura cererii”, iar conform art. 82 alin. (1) din același act normativ „Când instanța constată lipsa dovezii calității de reprezentant a celui care a acționat în numele părții, va da un termen scurt pentru acoperirea lipsurilor. Dacă acestea nu se acoperă, cererea va fi anulată”.

Potrivit dispozițiilor art. 57 lit. a) din Legea nr. 196/2018, președintele asociației de proprietari, în baza mandatului acordat de adunarea generală, reprezintă asociația de proprietari în relațiile cu terții, inclusiv în acțiunile în instanță.

Art. 78 alin. (2) din același act normativ stipulează că asociația de proprietari, prin președinte, are dreptul de a acționa în instanță proprietarul care se face vinovat de neplata cotelor de contribuție la cheltuielile asociației mai mult de 60 de zile de la termenul scadent, respectiv 90 de zile de la afișarea listei, informând membrii asociației prin afișare la avizier.

Din coroborarea acestor dispoziții legale, Curtea de apel a reținut că președintele asociației de proprietari are dreptul de a formula acțiuni în instanță în numele asociației numai în baza unui mandat acordat de adunarea generală, cu excepția situației în care obiectul cererii îl reprezintă obligarea proprietarului la plata cotelor de contribuție restante la cheltuielile asociației, situație în care acest mandat nu este necesar.

În acest context, în raport cu obiectul cererii de chemare în judecată, corect a reținut tribunalul că era necesar ca la dosar să existe un mandat dat de adunarea generală a Asociației de Proprietari X reprezentantului A, pentru declanșarea prezentului demers judiciar.

La solicitarea primei instanțe, a fost depusă la dosar o împuternicire pentru numita A, care poartă ștampila asociației, ștampilă care se află în posesia acesteia, fiind evident că acest înscris nu poate avea semnificația unui mandat dat de adunarea generală.

În ceea ce privește procesul – verbal al adunării generale a Asociației de Proprietari X, care a fost depus la dosar în ambele faze procesuale în dovedirea calității de reprezentant a numitei A, Curtea de apel a reținut că acesta atestă alegerea organelor de conducere ale asociației, inclusiv a președintelui, dar și mandatarea acestuia pentru angajarea de personal specializat pentru rezolvarea problemelor nelegale existente la nivelul asociației, respectiv dosare pe rol la Judecătoria B., plângeri penale.

În cauza de față nu prezintă relevanță dacă prin hotărârea adunării generale din data de 18.02.2020 a fost legal ales președintele asociației în persoana numitei A, întrucât simpla calitate de președinte nu îi conferă dreptul de a solicita în numele asociației angajarea răspunderii patrimoniale a pârâtei.

Totodată, mandatarea președintelui asociației de către Adunarea Generală a Asociației de Proprietari X pentru angajarea de personal specializat în vederea rezolvării problemelor nelegale existente la nivelul asociației (dosare pe rol la Judecătoria B., plângeri penale) este una generală și limitativă și nu vizează acționarea pârâtei din prezenta cauză în fața Tribunalului

Pentru aceste motive, Curtea de apel a apreciat că în mod legal și temeinic a admis tribunalul excepția lipsei dovezii calității de reprezentant a numitei A și a anulat cererea de chemare în judecată, pentru lipsa dovezii calității de reprezentant.

Concluzionând, față de cele ce preced, în temeiul art. 480 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Curtea a respins ca nefondat apelul declarat de reclamantă împotriva sentinței civile nr. 1010/16.06.2021 pronunțată de Tribunalul ... – Secția I civilă, devenind de prisos analizarea celorlalte critici formulate prin motivele de apel, în raport cu soluția tribunalului, care a fost validată de instanța de control judiciar.

Referitor la apelul declarat de pârâtă, în termen legal, aceasta a criticat soluția tribunalului de respingere a cererii sale de obligare a reclamantei la plata cheltuielilor de judecată, invocând prevederile art. 453 din Codul de procedură civilă, dar și faptul că a fost nevoită să-și facă apărările, nefiind în culpă, indiferent de persoana care a avut inițiativa demersului judiciar, cu sau fără mandat.

Această critică a fost fondată.

Potrivit dispozițiilor art. 453 din Codul de procedură civilă, „partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată”.

Pornind de la fundamentul acordării cheltuielilor de judecată, și anume culpa procesuală, Curtea de apel a reținut că pârâta a câștigat procesul în fața primei instanțe, cererea de chemare în judecată fiind anulată urmare a apărărilor formulate de aceasta, prin avocat.

Contrar argumentelor primei instanțe, Curtea de apel a reținut că, deși cererea de chemare în judecată a fost formulată în numele Asociației de proprietari X de o persoană care nu are calitatea de reprezentant, cheltuielile de judecată avansate de pârâtă la fond, în cuantum de 1.200 lei, reprezentând onorariu de avocat, se impun a fi acordate în prezenta cauză, potrivit art. 453 din Codul de procedură civilă, și nu într-un alt cadru procesual.

În realitate, cea care trebuie să își recupereze cheltuielile de judecată într-un alt dosar este Asociația de proprietari X, de la persoana care i-a cauzat prejudiciul, acționând în numele său fără mandat.

În aceste condiții, în temeiul art. 480 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea a admis apelul declarat de pârâtă, a schimbat în parte sentința civilă nr. 1438/4.11.2021 pronunțată de Tribunalul ... – Secția I civilă, în sensul că a obligat reclamanta la plata sumei de 1.200 lei către pârâtă, reprezentând cheltuieli de judecată, păstrând restul dispozițiilor sentinței.

În temeiul dispozițiilor art. 453 din Codul de procedură civilă, Curtea a obligat intimata – reclamantă, ca parte căzută în pretenții, la plata sumei de 1.200 lei către apelanta - pârâtă, reprezentând onorariu de avocat, potrivit chitanței nr. .../23.07.2021, cu titlu de cheltuieli de judecată în apel.

*Autorul sintezei,
Judecător Diana Mușata Georgescu*

[2]. Imobile (terenuri și construcții) preluate de stat în temeiul Legii nr. 187/1945 privind regimul agricol precum și al Decretului nr. 83/1949.

Rezumatul problemei de drept

Imobile (terenuri și construcții) preluate de stat în temeiul Legii nr. 187/1945 privind regimul agricol precum și al Decretului nr. 83/1949. Îndreptățirea la restituire în temeiul Legii nr. 10/20001, respectiv a Legii nr. 18/1991 și a Legii nr. 1/2000.

Posibilitatea trimiterii notificării formulată în temeiul Legii nr. 10/20001 Comisiei privind aplicarea legii fondului funciar după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția I Civilă

Decizia civilă nr. 1 din data de 10 ianuarie 2022

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului ... sub nr. xxxx/2005 la data de 20.10.2005, reclamanta A a chemat în judecată pe pârâta SC C.C. SA, solicitând ca prin hotărârea ce se va

pronunța să dispună anularea Dispoziției nr. aaa/20.09.2005 privind cererea de retrocedare a bunurilor imobile moștenitoarei A, emisă de SC C.C. SA, și obligarea pârâtei SC C.C. SA la restituirea în natură a imobilului compus din teren și construcții, situat în comuna C., județul D., care a fost deținut de autoarea reclamantei, defuncta X.

În motivarea cererii, s-au arătat în esență următoarele:

După intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001, în calitate de unic moștenitor al defunctei X, reclamanta a formulat Notificarea nr. 56/10.10.2001, adresată Primăriei Comunei C., prin care a solicitat restituirea în natură a imobilului compus din teren în suprafață de 50 ha și a conacului cunoscut sub numele de „Conacul X”, actualmente Ferma nr. ..., iar prin adresa nr. 1162/05.03.2003, Primăria Comunei C. a transmis notificarea împreună cu actele anexate acesteia, unității deținătoare a imobilului, respectiv S.C. C.C. S.A.

În drept, au fost invocate dispozițiile Legii nr. 10/2001.

Prin cererea completatoare depusă la data de 14.11.2005 (fila 26 și urm. din dosarul nr. xxxx/2005), reclamanta A a solicitat să fie introduși în cauză, în calitate de pârâți, SC C.C. SA, SC I.E. SRL, B, Agenția Domeniilor Statului, SC E.I. SRL și C pentru ca în contradictoriu cu aceștia instanța:

3) să constate nulitatea absolută a contractului de vânzare – cumpărare autentificat sub nr. 1596/2000;

4) să constate nulitatea absolută a contractului de vânzare – cumpărare autentificat sub nr. 238/2005;

5) să oblige pârâții respectivi să respecte dreptul de proprietate al reclamantei A asupra imobilului pentru care aceasta a formulat cererea de restituire soluționată prin emiterea de către SC C.C. SA a Deciziei de respingere a notificării nr. 56 din 10.10.2001.

Prin Încheierea din 26.02.2007, pronunțată de Tribunalul ... (fila 326 și urm. din vol. I al dosarului nr. xxxx/2005), s-a dispus disjungerea capetelor 3-5 de cerere vizând constatarea nulității absolute a contractelor de vânzare - cumpărare nr. bbbb/2000 și nr. ccc/2005 și declinarea competenței de soluționare a acestora în favoarea Judecătoriei R.

Prin aceeași încheiere, s-a dispus suspendarea soluționării capetelor 1 și 2 de cerere, prin care s-a solicitat anularea Deciziei nr. aaa/20.09.2005 emisă de SC C.C. SA și restituirea în natură a imobilului deținut de X, până la soluționarea definitivă a cauzei având ca obiect constatarea nulității absolute a celor două contracte de vânzare – cumpărare.

Prin Decizia nr. 552 din 24.05.2007 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. yyyy/yy/2007, a fost admis recursul declarat de reclamanta A și s-a dispus casarea Încheierii din 26.02.2007, pronunțată de Tribunalul ... în dosarul nr. xxxx/2005) și trimiterea dosarului la Tribunalul ... pentru rejudecarea cererii.

În consecință, cauza a fost reînregistrată pe rolul Tribunalului ... la data de 28.06.2007 sub nr. zzzz/zzz/2007.

Cu ocazia rejudecării, prin încheierea din 10.10.2007, pronunțată de Tribunalul ... (fila 22 și urm. din vol. I al dosarului nr. zzzz/zzz/2007), s-a dispus disjungerea capetelor 3-5 de cerere vizând constatarea nulității absolute a contractelor de vânzare – cumpărare nr. bbbb/2000 și nr. ccc/2005 și declinarea competenței de soluționare a acestora în favoarea Judecătoriei R., precum și suspendarea soluționării capetelor 1 și 2 de cerere, prin care s-a solicitat anularea Deciziei nr. aaa/20.09.2005, emisă de SC C.C. SA, și restituirea în natură a imobilului deținut de X, până la soluționarea definitivă a cauzei având ca obiect constatarea nulității absolute a celor două contracte de vânzare – cumpărare.

Judecata a fost reluată în baza cererii de repunere pe rol formulată de reclamanta A la data de 05.04.2013 (fila 160 vol. I al dosarului nr. zzzz/zzz/2007), întemeiată pe faptul că prin Decizia nr. 1438/18.03.2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr. qqqq/qqq/2010 au fost soluționate definitiv capetele 3-5 de cerere disjuncte, vizând constatarea nulității absolute a contractelor de vânzare – cumpărare nr. bbbb/2000 și nr. ccc/2005, potrivit certificatului atașat la dosar (fila 159 vol. I)

La data de 31.01.2014, la o nouă solicitare a Tribunalului, reclamanta A a depus noi precizări ale cererii inițiale înregistrate în dosarul nr. xxxx/2005 (fila 200, vol. I al dosarului nr. zzzz/zzz/2007), arătând că solicită și în contradictoriu cu Primăria comunei C. ca prin hotărârea ce se va pronunța instanța să dispună:

1) anularea Deciziei de respingere a notificării nr. 56 din 10.10.2001, emise de SC C.C. SA;
2) obligarea Agenției Domeniilor Statului, continuatoarea în drepturi și obligații a SC C.C. SA, la restituirea în natură a suprafeței de 8.90 ha teren intravilan și a construcțiilor ce au făcut obiectul contractului de vânzare – cumpărare nr. ccc/2005, anulat de Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizia nr. 1438/18.03.2013;

3. obligarea Primăriei C. la măsuri reparatorii prin echivalent, prin compensarea cu bunuri pentru conacul boieresc Z și suprafața de 410.149 mp, cuprinse în notificarea nr. 56/10.10.2001.

La data de 05.02.2014, SC E.I. SRL a formulat cerere de intervenție în interesul pârâtei Agenția Domeniilor Statului, iar C a formulat cerere de intervenție în interes personal (fila 247 și, respectiv, fila 254 din vol. II al dosarului nr. zzzz/zzz/2007).

Cauza a fost soluționată în primul ciclu procesual prin sentința civilă nr. 1935 din 19.11.2014 pronunțată de Tribunalul ... în dosarul nr. zzzz/zzz/2007, prin care a fost admisă în parte cererea precizată ulterior, dispunându-se anularea deciziei nr. aaa/20 septembrie 2005 emisă de SC C.C. SA; s-a constatat că reclamanta A este îndreptățită la măsuri compensatorii prin acordarea de puncte, conform art. 21 alin. (6) din Legea nr.165/2013, pentru imobilul conac boieresc, moștenire de la X, situat în comuna C., județul D., identificat prin raportul de expertiză tehnică judiciară efectuat de ing. (1), și pentru suprafața de 41,10 ha teren agricol intravilan, situat în comuna C., județul D., identificat în parte prin raportul de expertiză tehnică topografică întocmit de ing. (2) (f.139-153 vol. II) și prin raportul de expertiză tehnică agricolă întocmit de ing. (3) (f.189-195 vol.II).

Prin aceeași sentință s-a dispus restituirea în natură de către Agenției Domeniilor Statului, în calitate de succesori al SC C.C. SA, a suprafeței de 8,90 ha teren agricol intravilan și a construcțiilor de pe acesta - Ferma nr. ... - identificat prin raportul de expertiză agricolă întocmit de ing. (2) (f. 139-153 vol.II), ce au făcut obiectul contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. ccc/3.II.2005, anulat prin Decizia nr. 1438/18.03.2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Prin Decizia nr. 47 din 16.02.2017 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. zzzz/zzz/2007, a fost admis recursul declarat de intimații-pârâți Agenția Domeniilor Statului și Primăria C. și s-a dispus casarea sentinței civile nr. 1935 din 19.11.2014, pronunțată de Tribunalul ... și trimiterea dosarului la această instanță pentru rejudecarea cererii.

Prin Decizia nr. 47 din 16.02.2017 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești s-au dispus următoarele obligații pe care instanța de fond trebuie să le respecte cu ocazia rejudecării cauzei: lămurirea motivului pentru care dispoziția nr. aaa/2005 are la bază notificarea nr. 57/10.10.2001, respectiv dacă notificarea nr. 56/2001 este una și aceeași cu notificarea nr. 57/2001; să se verifice dacă suprafața de teren pe care Agenția Domeniilor Statului a fost obligată să o predea este identică cu suprafața de teren care în prezent se află în proprietatea reclamantei, avându-se în vedere Titlul de proprietate nr. .../24.10.2002 emis după autorul Z; să se verifice dacă cele 3 titluri de proprietate emise pe numele reclamantei după autorul Z, în baza legilor fondului funciar, cuprind aceleași suprafețe de teren solicitate a fi reconstituite după autorul X; să se stabilească care sunt construcțiile indicate în actul de preluare din anul 1949 și anul în care au fost edificate, aspecte ce urmează a fi realizate prin efectuarea unei expertize construcții cu acest obiectiv; verificarea calității reclamantei de persoană îndreptățită în înțelesul Legii nr. 10/2001 și analizarea legalității dispoziției nr. aaa/2005; analizarea susținerilor recurente reclamate referitoare la efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 210/2014; analizarea susținerilor reclamantei, în sensul acordării măsurilor compensatorii prin bunuri prin echivalent.

În al doilea ciclu procesual, în baza Deciziei de casare nr. 47 din 16.02.2017 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. zzzz/zzz/2007, cauza a fost reînregistrată pe rolul Tribunalului D. la data de 10.03.2017 sub nr. zzzz/zzz/2007*.

Prin încheierea din 14.06.2018, a fost admisă în principiu cererea de intervenție accesorie formulată de intervenienta SC E.I. SRL în favoarea pârâtei Agenția Domeniilor Statului (fila 1 din vol. III al dosarului nr. zzzz/zzz/2007*).

Tribunalul ..., prin sentința civilă nr. 1954/22 decembrie 2020, a admis în parte cererea (completată prin cererea din 31.01.2014 și precizată ulterior) formulată de reclamanta A, în contradictoriu cu pârâții Agenția Domeniilor Statului și Primăria comunei C., prin primar și cu intervenienta SC E.I. SRL, a respins ca neîntemeiată cererea de anulare a dispoziției nr. aaa/20

septembrie 2005 emisă de SC C.C. SA și a obligat pârâta Primăria C., prin primar, să soluționeze notificarea nr. 56 din 10.10.2001 prin emiterea unei dispoziții motivate de restituire a unui imobil situat în intravilanul comunei C., compus din teren în suprafață de 3000 de mp, al cărui amplasament exact nu se poate stabili, cu categoria de folosință curți-construcții, și din conacul situat pe acesta la momentul preluării abuzive (o singură clădire), prin echivalent, sub formă de compensare cu alte bunuri ori să propună acordarea de măsuri compensatorii în condițiile Legii nr. 165/2013; totodată, s-a respins ca neîntemeiată cererea (completată prin cererea din 31.01.2014 și precizată ulterior) pentru restul pretențiilor și cererea accesorie privind obligarea la plata contravalorii cheltuielilor de judecată, constând în onorariile experților tehnici judiciari.

Prin cererea înregistrată la Tribunalul ... la data de 28.05.2021, reclamanta a formulat cerere de completare a sentinței civile nr. 1954 din 22 decembrie 2020, pronunțată în dosarul nr. zzzz/zzz/2007* de către Tribunalul ... - Secția I civilă, susținând că prima instanță nu s-a pronunțat asupra capetelor de cerere nr. 2 și nr. 3 din cererea precizatoare depusă pentru termenul din 29 octombrie 2020.

Tribunalul ..., prin sentința civilă nr. 2078/24 iunie 2021 a respins ca neîntemeiată cererea având ca obiect completarea hotărârii judecătorești

Împotriva încheierii din 14 iunie 2018 și a sentinței civile nr. 1954/22 decembrie 2020, pronunțate de Tribunalul ... a declarat recurs reclamanta A, invocând prevederile art. 304¹ din Codul de procedură civilă de la 1865, solicitând modificarea/schimbarea în parte a încheierii atacate, în sensul respingerii ca inadmisibilă a cererii de intervenție accesorie formulate de SC E.I. S.R.L. în favoarea Agenției Domeniilor Statului; modificarea/schimbarea în parte a sentinței atacate, în sensul admiterii contestației, desființării Deciziei nr. aaa/20 septembrie 2005 emise de SC C.C. S.A. și, în consecință,

1. să se constate calitatea acesteia de persoană îndreptățită în sensul Legii nr. 10/2001 la restituirea în întregime a imobilului notificat, compus din 50 hectare de teren și conacul boieresc moștenire de la X;

2. să se dispună obligarea Primăriei C și a Agenției Domeniilor Statului să emită în favoarea acesteia, în baza Legii nr. 10/2001, dispoziție care să cuprindă:

a) restituirea în natură și/sau prin compensare cu alte bunuri a următoarelor terenuri identificate în refacerea parțială a raportului de expertiză tehnică judiciară în specialitatea topografie întocmit de expertul (4) pentru termenul din 1.11.2018: i) terenul în suprafață de 20.232 m.p., delimitat prin punctele de contur 1; 2; 3; 4; 5; 47; 48; 49; 38; 39; 40; 41; 42; 43; 44, situat în comuna C, județul D., solicitat prioritar; împreună cu (ii) terenul în suprafață de 10.000 m.p., delimitat prin punctele de contur A, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, B, C și D, situat în comuna C, județul D.;

b) propunerea de acordare a măsurilor compensatorii prin puncte conform Legii nr. 165/2013: (i) pentru diferența de 46,9768 hectare din terenul de 50 hectare al fostei moșii X, în cazul în care se va admite în tot solicitarea de la pct. a); (ii) pentru diferența rămasă din terenul în suprafață de 50 hectare a fostei moșii X, situat în Comuna C, județul D., după scăderea terenurilor restituite în natură/acordate în compensare în cazul în care se va admite în parte solicitarea de la pct. a); (iii) pentru întregul teren în suprafață de 50 hectare al fostei moșii X, situat în Comuna C, județul D., în cazul respingerii în tot a solicitării de la pct. a) de mai sus;

c) propunerea de acordare a măsurilor compensatorii prin puncte, conform Legii nr. 165/2013 pentru conacul boieresc moștenire de la X, situat în comuna C, județul D.

În cazul în care se va constata că pentru o parte din terenul de 50 hectare al fostei moșii X nu sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 165/2013 coroborate cu dispozițiile Legii nr. 10/2001 și, prin urmare, nu se poate dispune obligarea intimatelor-pârâte la emiterea unei dispoziții cu propunere de acordare a măsurilor compensatorii prin puncte, a solicitat să fie obligate Primăria C și Agenția Domeniilor Statului să înainteze notificarea nr. 56/10.10.2001 împreună cu dosarul administrativ constituit în temeiul acesteia către Comisia Locală de Fond Funciar C în vederea soluționării acesteia, conform Legii nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, în limita suprafeței de teren considerate obiect al Legii nr. 18/1991.

Totodată, a solicitat obligarea părților adverse la plata cheltuielilor de judecată reprezentate de onorariile experților judiciari și să se ia act că își rezervă dreptul de a solicita pe cale separată

cheltuielile judiciare reprezentate de onorariile avocațiale și cheltuielile auxiliare prestării acestor servicii (costuri deplasare, multiplicare documente etc).

În ceea ce privește calea de atac declarată împotriva încheierii de ședință din data de 14.06.2018, s-a arătat că prin această încheiere Tribunalul ... - Secția I Civilă a admis în principiu cererea de intervenție accesorie formulată de SC E.I. S.R.L. în favoarea Agenției Domeniului Statului, cu toate că societatea intervenientă nu a justificat un interes legitim și personal în formularea acestei cereri de intervenție, ca urmare a constatării nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. ccc/2005 încheiat între SC C.C. SA și SC E.I. S.R.L.

La termenul din 29 noiembrie 2021, Curtea, din oficiu, a invocat excepția lipsei de interes cu privire la recursul declarat împotriva încheierii de ședință din data de 14.06.2018 și a rămas în pronunțarea asupra acesteia.

Examinând încheierea și sentința civilă recurate, prin prisma criticilor formulate, în raport de actele și lucrările dosarului, de dispozițiile legale ce au incidență în soluționarea cauzei, Curtea a constatat că recursul declarat de reclamanta A împotriva încheierii de ședință din data de 14.06.2018 este lipsit de interes, iar recursul declarat împotriva sentinței civile nr. 1954/22 decembrie 2020 pronunțate de Tribunalul ... este nefondat, potrivit considerentelor ce urmează:

Așa cum corect a reținut și judecătorul primei instanțe, preluarea de către stat a imobilului teren, în suprafață de 100 de pogoane (50 ha), reprezentat de terenul aferent moșiei X s-a făcut în baza reformei agrare, făcând obiectul exproprierii în baza dispozițiilor Legii nr. 187 din 23 martie 1945 pentru înfăptuirea reformei agrare, respectiv a dispozițiilor Decretului nr. 83 din 2 martie 1949, pentru completarea unor dispozițiuni din Legea nr. 187 din 1945, aspect necontestat de către recurentă.

Aceasta este situația premisă de la care trebuie pornit în analiza temeiniciei demersului judiciar inițiat de reclamantă și a motivelor de casare invocate.

Într-adevăr, potrivit art.2 lit.a) și b) din decret, treceau în proprietatea statului „exploatările agricole moșierești care au făcut obiectul exproprierii potrivit Legii nr.187/1945 și fermele model, constituite prin efectul aceleiași legi, cu întreg inventarul viu, mort și clădiri, aparținând sau afectate acestor exploatări, indiferent de locul unde se află”, precum și „instalațiile agricole și semi-industriale, bunurile și materialele destinate exploatării agricole, produsele agricole destinate valorificării, oriunde s-au găsi depozitate, aparținând exploatării moșierești expropriate”.

Or, Legea fondului funciar, în forma sa republicată, se referă și la acest decret.

În acest sens, art.39 din lege menționează că „Persoanele fizice ale căror terenuri agricole au fost trecute în proprietatea statului prin efectul Decretului nr. 83/1949, precum și al oricăror alte acte normative de expropriere, sau moștenitorii acestora pot cere reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafața de teren trecută în proprietatea statului, până la limita suprafeței prevăzute la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945, de familie, indiferent dacă reconstituirea urmează a se face în mai multe localități sau de la autori diferiți, în termenul, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9.

Corelând cele două legi reparatorii, Legea nr.10/2001 și Legea fondului funciar nr. 18/1991, cu art.2 lit. a) și b) din Decretul nr.83/1949, rezultă că persoana deposedată în condițiile acestui decret este o persoană îndreptățită la restituire în temeiul Legii nr. 10/2001 în ceea ce privește bunurile imobile preluate de stat, altele decât terenurile, întrucât acestea din urmă fac obiectul reconstituirii în baza Legii fondului funciar.

Sunt vizate, în primul rând, clădirile, dar și „utilajele și instalațiile preluate de stat sau de alte persoane juridice odată cu imobilul, în afară de cazul în care au fost înlocuite, casate sau distruse” (art.6 alin.(2) din lege).

Dar, în speța dedusă judecății, așa cum s-a reținut anterior, recurenta nu a formulat, în termenul legal, notificare în temeiul Legii nr.10/2001 pentru conac și celelalte construcții, așa încât nu se mai impun a fi analizate criticile vizând acest aspect.

Sintetizând, ca o consecință a celor mai sus relevate, Curtea a constatat, contrar statuării instanței și celor susținute de către recurentă, prin raportare la dispozițiile art. 39 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, că terenul în cauză, preluat conform Decretului nr. 83/1949, face obiectul Legii nr. 18/1991. Or, notificarea formulată de către recurentă a fost întemeiată pe dispozițiile Legii nr.10/2001, terenul obiect al prezentei cauze nefiind solicitat conform Legii nr.18/1991, deși din

actele dosarului reiese că reclamanta a solicitat în temeiul Legii nr.18/1991 terenul alăturat, de pe urma tatălui ei, Z, în contextul în care toate moșiile alăturate formau împreună moșia/ domeniul Q.

Tot în soluționarea problemei de drept deduse judecății trebuie avută în vedere și corelația Legii nr.10/2001 cu prevederile Legii fondului funciar nr.18/1991 și ale Legii nr.1/2000.

Aparent, corelația Legii nr. 10/2001 cu aceste legi este deja rezolvată de art.8 alin.(1) din Legea nr.10/2001, care declară, în termeni categorici, că nu intră sub incidența legii noi „terenurile al căror regim este reglementat” prin Legea nr.18/1991 și prin Legea nr.1/2000.

Comparând însă prevederile celor 3 reglementări reiese că există unele prevederi legale care-și găsesc rezolvări diferite în aceste acte normative.

Astfel, potrivit art.36 alin.(5) din Legea nr.18/1991, „Terenurile fără construcții, neafectate de lucrări de investiții aprobate, potrivit legii, din intravilanul localităților, aflate în administrarea consiliilor locale, considerate proprietate de stat prin aplicarea dispozițiilor Decretului nr. 712/1966 și a altor acte normative speciale, se restituie foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora, după caz, la cerere”, iar atribuirea în proprietate a acestor terenuri se va face, prin ordinul prefectului, la propunerea primăriilor, făcută pe baza verificării situației juridice a terenurilor (alin.6).

În mod corespunzător, art.34 din Legea nr. 1/2000 prevede în termeni similari și chiar mai largi, că „Terenurile fără construcții neafectate de lucrări de investiții aprobate potrivit legii sau cu lucrări ce au fost deteriorate, distruse și nu mai prezintă nici o valoare de întrebuințare, preluate în orice mod, inclusiv cu titlu de donație, considerate proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale prin aplicarea dispozițiilor Decretului nr. 712/1966 și ale altor acte normative speciale, se restituie foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora, după caz”.

Prin Legea nr. 10/2001 (art.10-11) a fost reglementată și situația juridică a terenurilor prevăzute de art.36 alin.(5) din Legea nr.18/1991 și art.34 din Legea nr.1/2000, astfel încât aceste din urmă dispoziții au rămas fără obiect și trebuie socotite abrogate. Totuși, în loc să fie abrogate, prin Legea nr.545/2001 pentru completarea art. 36 din Legea fondului funciar s-a dispus că toate cererile de restituire prevăzute la alin.(5) împreună cu copiile de pe actele de proprietate, se depun la primăria localității sau, după caz, la primăriile localităților în raza cărora se află situat terenul, personal sau prin poștă, cu confirmare de primire, până la data de 1 noiembrie 2001, sub sancțiunea decăderii din termen.

Rezultă că fie legiuitorul a ignorat prevederile Legii nr.10/2001, fie a înțeles, pe cale de interpretare, ca în baza art.8 din Legea nr.10/2001 să păstreze dispozițiile art.36 alin.(5) ale Legii fondului funciar, care având caracter de excepție, au rămas pe deplin aplicabile, excluzând incidența legii noi. Din acest motiv, stabilirea câmpului de aplicație a art. 36 alin.(5) din Legea nr.18/1991 este foarte importantă, în contextul în care cei interesați trebuie să solicite sub sancțiunea decăderii restituirea terenurilor la care se referă acest text până la 1.11.2001.

Curtea opinează în sensul că Legea nr. 10/2001 a avut și are în vedere și terenurile la care se referă art.36 alin.(5) din Legea nr.18/1991, respectiv art.34 din Legea nr.1/2000, impunându-se a se avea în vedere și dispozițiile art.7 din Regulamentul de punere în aplicare a Legii fondului funciar, aprobat prin H.G. nr.1172/2001, care privesc această categorie de terenuri .

Așadar, din analiza conținutului art. 34 din Legea nr. 1/2000 și a prevederilor art. 76 din Regulamentul de punere în aplicare a Legii fondului funciar, rezultă că ar fi vorba de următoarea categorie de terenuri: terenuri fără construcții, adică libere, în tot sau în parte, situate în intravilan, neafectate de lucrări de investiții, aprobate potrivit legii, sau chiar dacă sunt afectate, lucrările începute au fost deteriorate ori distruse și nu mai prezintă nicio valoare de întrebuințare, terenurile (cu sau fără construcții) să fi fost preluate cu titlu valabil de către stat sau unitățile administrativ-teritoriale prin aplicarea dispozițiilor Decretului nr.712/1966 și ale altor acte normative speciale ori cu titlu de donație, după caz.

Per a contrario, nu intră sub incidența art. 34 din Legea nr.1/2000, ci vor fi supuse regimului reparatoriu prevăzut de Legea nr. 10/2001, următoarele categorii de terenuri: terenurile fără construcții afectate de lucrări de investiții de interes public aprobate, dacă nu a început construcția acestora, preluate cu sau fără titlu valabil (art.2 alin.(1), art. 6, 10, 11), terenurile cu construcții, preluate cu sau fără titlu valabil, de stat sau alte persoane juridice (art.2 alin.(1), art.6, art. 10, art. 11), terenurile fără construcții neafectate de lucrări de investiții aprobate, potrivit legii, preluate fără titlu valabil de către stat sau alte persoane juridice (art. 2, art. 6, art. 10, art. 11) .

Or, în speța dedusă judecării, prin expertiza tehnică topografică, ultima completare (care a avut în vedere și schița moșiei X, anexată procesului-verbal de expropriere datat 12.09.1945, reperatele topografice indicate în schița respectivă, coroborate cu cele din Planul moșiei Q) nu s-au putut identifica, cu certitudine, amplasamentul terenului și nici categoria de folosință, situarea în intravilan sau extravilan, expertul subliniind că nu poate stabili ca fiind libere terenurile pretinse de reclamantă și nici dacă cele din incinta Fermei nr. ... (20.232 mp și 10.000 mp) fac parte din cei 50 de ha preținși prin notificare. Mai mult, expertul a evidențiat că aceste terenuri nu sunt libere, că se află pe ele gunoi de grajd, furaje, etc...(fila 108 din suplimentul la raportul de expertiză, vol. III rejudecare, dosar zzzz/zzz/2007*)

În raport de cele reținute anterior, Curtea a concluzionat că terenul solicitat de reclamantă nu face obiectul Legii nr.10/2001, ci al Legii fondului funciar.

Raționamentul instanței de fond, cu privire la suprafața de 3000 mp, care a aplicat prin analogie prezumția prevăzută de art. 15¹ alin.(1) lit.b) din Legea nr.165/2013, rămâne fără relevanță în contextul dat, în care Curtea a constatat că terenul în litigiu nu face obiectul Legii nr.10/2001.

În ceea ce privește susținerea recurentei vizând, în subsidiar, trimiterea notificării spre competență soluționare Comisiei privind aplicarea legii fondului funciar, Curtea a reținut că nici aceasta nu poate fi primită.

Astfel, după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, al cărei scop a fost acela al urgentării și finalizării procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist, în vederea conformării statului român cu obligațiile impuse de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, ca urmare a pronunțării de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010 în cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, art. 43 din acest act normativ reglementează în mod expres și limitativ situațiile în care notificările formulate în temeiul legilor speciale de reparație, nesoluționate până la data intrării în vigoare a legii, pot fi înaintate comisiilor de aplicare a legilor speciale de reparație.

Potrivit art. 43 din Legea nr. 165/2013, „Cererile depuse în temeiul art. 36 alin. (5) din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 34 din Legea nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare, care vizează teren cu categoria de curți-construcții, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se transmit comisiilor constituite pe lângă autoritățile publice locale pentru aplicarea Legii nr. 10/2001, în vederea soluționării”.

Or, situația din speța nu se încadrează în ipoteza reglementată de articolul anterior menționat, nefiind vorba despre un teren cu categoria de folosință curți-construcții.

În contextul arătat, practica judiciară invocată de recurentă este irelevantă, pentru că hotărârile judecătorești la care s-a făcut referire au fost pronunțate anterior intrării în vigoare a Legii nr.165/2013, când, într-adevăr, dispozițiile art. 8.2 din Norma metodologică de aplicare unitară a Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, coroborate cu dispozițiile art. V alin. (2) al titlului I din Legea nr. 247/2005 permiteau înaintarea notificărilor formulate cu privire la imobilele prevăzute de art. 8 alin. (1) din Legea nr. 10/2001, către comisiile comunale, orașenești și municipale constituite potrivit Legilor nr. 18/1991 și nr. 1/2000.

Eronată este și susținerea recurentei în sensul că înaintarea notificării către comisia de aplicare a Legii nr. 18/1991 ar fi singurul remediu care îi asigură respectarea accesului la justiție și dreptul la un proces echitabil, întrucât aceasta are deschisă calea acțiunii în răspundere civilă delictuală împotriva destinatarilor notificării, cărora le incumba obligația de a efectua verificări privind situația juridică a terenului și de a le transmite comisiile constituite potrivit Legilor nr. 18/1991 și nr. 1/2000.

Pe de altă parte, nu poate fi ignorată nici culpa recurentei, câtă vreme aceasta cunoștea temeiurile de drept în baza cărora i-au fost preluate bunurile - Decretul nr. 83 din 2 martie 1949, pentru completarea unor dispozițiuni din Legea nr. 187 din 1945 -, putându-se adresa cu notificare în ceea ce privește suprafața de teren pretinsă în temeiul Legii nr. 18/1991, așa cum a procedat și în privința terenurilor rămase de pe urma tatălui ei, formulând notificare în temeiul Legii nr. 18/1991.

În aplicarea principiului “non reformation in pejus”, consacrat de art. 296 teza a II-a din Codul de procedură civilă de la 1865, la care face trimitere art. 316 din același act normativ, recurentei nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai grea decât aceea din hotărâre

atacată, împrejurare față de care instanța de control judiciar va menține soluția tribunalului privind obligarea pârâtei Primăria C, prin primar, să soluționeze notificarea nr. 56 din 10.10.2001 prin emiterea unei dispoziții motivate de restituire a terenului de 3000 mp, conform dispozitivului sentinței recurate.

Data fiind soluția pronunțată, de menținere parțială a soluției tribunalului doar în aplicarea principiului “non reformation in pejus”, nu poate fi primită nici critica recurenteii privind acordarea cheltuielilor de judecată efectuate, câtă vreme în raport de dispozițiile art.274 din Codul de procedură civilă de la 1865 este parte căzută în pretenții.

Pentru toate considerentele expuse, Curtea în temeiul dispozițiilor art. 312 din Codul de procedură civilă de la 1865, a admis excepția lipsei de interes, invocată din oficiu, a respins recursul declarat de reclamanta A împotriva încheierii de ședință din data de 14.06.2018, ca fiind lipsit de interes și a respins, ca nefondat, recursul declarat de reclamantă împotriva sentinței civile recurate.

Autorul sintezei,
Judecător Diana Mușata Georgescu